

COMMISSIE VOOR HET  
BEDRIJFSLEVEN, HET  
WETENSCHAPSBELEID, HET  
ONDERWIJS, DE NATIONALE  
WETENSCHAPPELIJKE EN  
CULTURELE INSTELLINGEN, DE  
MIDDENSTAND EN DE  
LANDBOUW

van

DINSDAG 27 OKTOBER 2009

Namiddag

---

COMMISSION DE L'ECONOMIE,  
DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE,  
DE L'EDUCATION, DES  
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES  
ET CULTURELLES NATIONALES,  
DES CLASSES MOYENNES ET DE  
L'AGRICULTURE

du

MARDI 27 OCTOBRE 2009

Après-midi

---

De behandeling van de vragen en interpellaties vangt aan om 15.48 uur. De vergadering wordt voorgezeten door de heer Bart Laeremans.

Le développement des questions et interpellations commence à 15.48 heures. La réunion est présidée par M. Bart Laeremans.

De **voorzitter**: Collega's, vooraleer wij beginnen met de behandeling van het tweede punt van de agenda, over het akkoord tussen Suez en de federale regering, moet ik signaleren dat de diensten van het Beknopt Verslag opgeroepen zijn, want er zijn aan de uiteenzetting van de minister ook enkele vragen gekoppeld. Het gaat om vragen die eigenlijk vallen onder het derde punt van de agenda, maar alle vragen die op Suez slaan, zullen worden behandeld onder het tweede agendapunt.

Ik stel voor dat wij, zoals gepland, eerst de minister zijn uiteenzetting laten doen over het tot stand gekomen akkoord met Suez. Dan laten wij de vragen stellen die formeel werden ingediend, zoals de vragen van mevrouw Plasman en de heer Logghe, en misschien ook nog van andere leden. De andere leden kunnen daarna aansluiten. De minister zal vervolgens antwoorden op basis van voorbereide antwoorden waaraan hij nog elementen kan toevoegen.

Ondertussen laat ik iemand roepen voor drank, want het is hier warmer dan normaal.

**Liesbeth Van der Auwera** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, de overige vragen die geagendeerd staan, zullen die volgens u aan bod komen?

De **voorzitter**: Dat zal afhangen van de duur van het debat. Het zal van iedereen afhangen. Als het te laat wordt en als de minister niet meer kan blijven, dan zullen die vragen onmiddellijk na de herfstvakantie worden geagendeerd.

Mijnheer de minister, hebt u een tijdslimiet?

Minister **Paul Magnette**: Nee, mijnheer de voorzitter.

De **voorzitter**: De minister is in elk geval bereid om te blijven tot de vragen beantwoord zijn. We zullen zien hoeveel parlementsleden nog bereid zijn om hun vraag te stellen.

De mensen van het Beknopt Verslag zijn aangekomen en ik kan aldus de minister uitnodigen om het akkoord dat met Suez tot stand is gekomen, toe te lichten.

**01** Uiteenzetting door de minister van Klimaat en Energie over het akkoord tussen de Belgische regering en GDF-Suez – gedachtewisseling en samengevoegde vragen van

- de heer Peter Logghe aan de minister van Klimaat en Energie over "het akkoord met GDF-Suez" (nr. 15930)

- mevrouw Cathy Plasman aan de minister van Klimaat en Energie over "de afdwingbaarheid van het akkoord met Suez" (nr. 15996)

**01** Exposé du ministre du Climat et de l'Énergie sur l'accord conclu entre le gouvernement belge et GDF-Suez – échange de vues et questions jointes de

- M. Peter Logghe au ministre du Climat et de l'Énergie sur "l'accord avec GDF-Suez" (n° 15930)

- Mme Cathy Plasman au ministre du Climat et de l'Énergie sur "le caractère contraignant de l'accord conclu avec Suez" (n° 15996)

**01.01** **Paul Magnette**, ministre: Monsieur le président, je suis surtout à la disposition des membres pour répondre aux questions. Sur le fond, je n'ai pas grand-chose à ajouter à ce qui a été dit par le premier ministre. Cet accord formalise simplement par écrit ce qui avait été indiqué, la semaine précédente, dans la déclaration du premier ministre et qui avait déjà fait l'objet d'un accord.

Pourquoi un accord? Parce que nous sommes aujourd'hui dans une situation conflictuelle tant sur l'année 2008 que 2009. Nous pouvons décider de poursuivre dans une voie conflictuelle, c'est-à-dire continuer à prendre des mesures unilatérales, régaliennes, les voir contestées devant des juridictions et attendre que ces dernières aient tranché. Cela n'offre aux mesures prises par le gouvernement ni la meilleure sécurité juridique, ni les perspectives économiques et d'investissement les plus claires pour l'ensemble des opérateurs.

Si on peut, ici comme ailleurs, essayer de dégager avec les principales entreprises du secteur quelques grands principes de ce que peuvent être les règles à établir dans le marché, ceci peut être dans l'intérêt à la fois de la sécurité juridique et d'un climat socioéconomique plus serein et plus perceptible à long terme dans un secteur où chacun des opérateurs a besoin de perspectives à long terme pour pouvoir faire ses plans d'investissement.

Pourquoi ce protocole est-il formalisé avec GDF Suez et non pas avec les autres opérateurs? Comme nous l'avons également indiqué, simplement parce que les deux autres opérateurs nucléaires présents sur le territoire, la société SPE et EDF, sont dans un processus d'acquisition de SPE par EDF. Ce processus a été notifié à la Commission européenne et y est à l'examen précisément ces jours-ci. Nous saurons dans quelques semaines si cette opération est acceptée ou non par la Commission. Entre-temps, il n'y a aucun sens à formaliser un tel accord avec deux entreprises dont nous ne savons pas si elles seront ensemble ou si elles resteront séparées. Il va de soi que nous devons attendre la finalisation de ces opérations d'éventuelle acquisition et les conditions éventuelles posées par la Commission – comme elle l'a d'ailleurs fait lors de la fusion GDF-Suez – pour pouvoir conclure là aussi à un accord sur les grands principes avec ces autres opérateurs. Je tiens cependant à préciser que les négociations ont été menées avec les trois producteurs.

Il a été question de ces principes avec les trois producteurs. Comme GDF, EDF a confirmé sa volonté d'entrer dans un cadre tel que celui-ci.

La société SPE étant l'objet d'une procédure d'acquisition est donc, par définition, dans une situation plus difficile pour se prononcer dans une perspective de longue durée.

Voilà en quelques mots ce que j'avais à dire sur ce protocole d'accord. Mais il va de soi qu'un protocole d'accord n'est qu'un protocole qui porte sur les grands principes, que tout ceci doit encore faire l'objet de formalisations.

Je reviendrai, dans les meilleurs délais, avec un projet de loi visant à formaliser les principes qui sont ici retenus et sur lesquels je suis prêt à vous répondre pour compléter les sept heures de débat que nous avons eu mardi dernier.

De **voorzitter**: (...) (*zonder micro*) alle andere commissieleden aansluiten.

**01.02** **Peter Logghe** (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor uw toelichting.

U geeft in twee punten onmiddellijk aan waarover het gaat. U zegt dat u niet veel te vertellen hebt, dat u

liever op onze vragen antwoordt. U zegt ook dat het in ons belang is om een overeenkomst af te sluiten met de belangrijkste leveranciers. Inderdaad, mijnheer de minister, u hebt niet veel te vertellen want het volledige protocolakkoord beslaat slechts vier schamele bladzijden.

U zegt dat wij er alle belang bij hebben om een overeenkomst af te sluiten met de belangrijkste leveranciers. Ik stel vast dat dit een overeenkomst is met één leverancier, GDF Suez.

**01.03** Minister **Paul Magnette**: Dat is een producent.

**01.04** **Peter Logghe** (Vlaams Belang): Goed, een producent voor 70 tot 80 procent, maar voor de rest hebben wij niets.

Ik heb sterk de indruk dat het akkoord vooral in het voordeel van GDF Suez speelt. U hebt het bijvoorbeeld over het cadre réglementaire et normative stable. Ik heb vooral de indruk dat het hier vooral GDF Suez is dat een stabiel kader aangereikt krijgt en dat de consument iets minder stabiel zal worden bediend.

De topman van GDF Suez heeft in elk geval onlangs in Le Figaro de energiewetgeving van België toegejuicht en gezegd dat u het goed hebt gedaan. Dat is een pluim op uw hoed, maar ik ben niet zeker dat het voor iedereen zo zal overkomen, mijnheer de minister.

De grote zwakte in de Belgische energiewetgeving, het gebrek aan concurrentie, wordt hier helemaal niet opgelost, laat staan dat er nog maar een begin van oplossing komt om het gebrek aan concurrentie op te lossen.

Ik heb de indruk dat u ook geen moeite doet om die concurrentie te verhogen. Als onze energiemarkt niet voldoende concurrentieel wordt, dan mag u het vergeten om ooit nog voldoende druk te kunnen zetten. Dit, ten eerste, om de energieprijzen voor particulieren en bedrijven betaalbaarder te maken ten opzichte van onze buurlanden want op dat vlak zitten we in een slecht parket en, ten tweede, om die bijdragen op te leggen aan de energiereuzen om allerlei vormen van hernieuwbare en propere energie te financieren. Er wordt in een klein bedrag van vijf miljoen euro voorzien.

Ik vind het protocolakkoord nogal mager: vier bladzijden, om te zwijgen over de inhoud. U heeft met dat protocolakkoord in ieder geval acht maanden tijd gekocht om een en ander in te vullen. Ik vraag mij toch af of die acht maanden geen toeval zijn? Binnen acht maanden wordt België voorzitter van de Europese Unie. Ik vraag mij af of een en ander niet té toevallig is.

In deze commissievergaderingen heeft u al vaak sussende woorden uitgesproken. U zou de concurrentie wel verhogen, u zou de markt wel opentrekken, enzovoort. Kan u zonder sussende woorden, maar heel concreet, zeggen hoe u de concurrentie in België op het vlak van energielevering zult verhogen? Hoe wil u dat op korte en middellange termijn realiseren?

Een aantal specialisten, zoals professoren De Keuleneer, werpt u al lang voor de voeten dat u daarover bijzonder vaag blijft, dat er geen enkel concreet plan voorligt, dat u rond de pot blijft draaien over de licenties op de kernreactoren die in 2015 vrijkomen.

Een tweede element in de vrije concurrentie is de rol van de onafhankelijke regulator. De kans is reëel dat Europa dit protocolakkoord zal afschieten omwille van het feit dat u nergens in een rol voor een regulator heeft voorzien. Europa eist juist een sterke onafhankelijke regulator die kan toezien op de eerlijke concurrentie in de energiemarkt.

Mijnheer de minister, de Europese Commissie heeft vandaag laten weten dat zij ter zake geen oordeel heeft, omdat zij het protocolakkoord nog niet heeft gezien. Klopt dat? Wanneer wordt het protocolakkoord ter goedkeuring aan de Europese Commissie voorgelegd?

Ten derde, in het protocolakkoord wordt gesproken van bedragen van 215 à 245 miljoen euro, die alle, nucleaire spelers in dit land in de periode van 2010 tot 2014 zullen moeten betalen. Het is dus geen vergoeding die GDF Suez moet betalen voor het langer openhouden van de kerncentrales Doel I en II en Tihange III. Waarom wordt er een bedrag opgelegd aan spelers zoals Luminus, dat niet eens bij het protocolakkoord werd betrokken? Luminus heeft het vandaag over een bedrag van 15 miljoen euro, dat het zou moeten betalen, waardoor de winstmarge van Luminus volledig wordt weggeveegd. Mijnheer de

minister, ik heb de indruk dat op die manier de kleine concurrentie die er bestond, onmogelijk wordt gemaakt. U drijft dus verder in de richting van een monopoliepositie.

Een vraag die van verschillende zijden wordt geopperd, is de volgende. Waarom is in het protocolakkoord niet voor een kost-plussysteem, gecombineerd met een singlebuyersysteem, geopteerd, zoals bepaalde groepen hebben voorgesteld? Op die manier wordt ook op voormeld vlak meer kansen aan de concurrentie gegeven.

Bepaalde commentatoren op de energiemarkt laten trouwens weten dat er genoeg marktpartijen staan te trappelen om, indien nodig, miljarden euro te investeren, zolang de voorwaarden zijn vervuld. Wie vandaag een elektriciteitscentrale bouwt, moet echter met Electrabel concurreren, dat elektriciteit opwekt in kerncentrales die volledig zijn afgeschreven. Begin dus maar eens tegen Electrabel te concurreren.

Nogmaals, mijnheer de minister, wij komen steeds opnieuw op hetzelfde punt uit. U blokt de concurrentiële markt volledig af.

Ik heb nog een paar heel concrete vragen. Op pagina 2 van het protocolakkoord hebt u het over "un flux d'études de cinq millions euros". Er wordt dus een stroom van vijf miljoen euro gegarandeerd voor studies "aux institutions de recherche nucléaire".

Bedoelt u met voorgaande zinsnede het SCK of welke instituten bedoelt u concreet?

Ten tweede, in het verleden werd al eens drie miljoen euro gespendeerd. Komt die vijf miljoen daar bovenop of moeten we die vijf miljoen verminderen met de reeds gespendeerde drie miljoen? Hoe zit dat juist? Graag een woordje over die vijf miljoen.

Dan nog over het volgende. Op dezelfde pagina "procéder à plus de dix mille recrutements en Belgique d'ici 2015". Welke investering staat daar tegenover? Men gaat wel 10 000 personen rekruteren, maar welke aard van investeringen staat daar tegenover? Op de volgende pagina, punt vier, derde paragraaf: "Au surplus, ce Comité de suivi se verra attribuer le rôle de plate-forme permanente de concertation". Ik merk daar dat de naam CREG niet is vermeld. CREG komt in dat opvolgingscomité niet voor. Ik weet niet of dat kan en of Europa dat zal goedkeuren.

Iets waar ik mij ook vragen bij stel is de paragraaf daarvoor, de tweede paragraaf. U zegt dat het comité zal verifiëren. Ik weet niet of het comité zo maar mag verifiëren. Is dat niet de rol die is weggelegd voor de CREG, voor de regulator?

Een laatste vraag, hoe zullen de andere nucleaire actoren reageren? U zegt dat SPE het zal goedkeuren. Zal Luminus het goedkeuren? Wat als Luminus het niet goedkeurt?

(...): (...)

**01.05 Peter Logghe** (Vlaams Belang): Mijn volgende vraag, hoe zal u het protocolakkoord verder uitwerken? Wordt dit een KB? Hoe zult u dat verder uitwerken?

Dank voor uw antwoorden: ik zie met genoegen uit naar uw antwoord.

**01.06 Cathy Plasman** (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik zal mijn vragen ook samenvoegen en de teksten wat inkorten. De teksten zijn beschikbaar. Mijn vragen liggen een beetje in dezelfde lijn als die van de heer Logghe. Ik denk dat iedereen dezelfde bekommernissen heeft.

In verband met het protocol: het is misschien interessant om het ook in het Nederlands te hebben. Ik weet niet of een vertaling mogelijk is. Misschien zijn mijn vragen gelinkt aan bepaalde interpretatieverschillen omdat ik niet Franssprekend ben.

Het protocol zien wij als een betwistbare deal boven een transparante of wettelijk bepaalde regeling. Hoe kan u ons garanderen dat er geen geheime clausules aan verbonden zijn? Dat is ook al in de hoorzitting ter sprake gekomen. Zitten er addertjes onder het gras?

Wat zeer moeilijk te verifiëren is, is het volgende. Wat is de referentie voor die 10 000 arbeidsplaatsen? Hoe gaan wij daarmee om als dat niet gebeurt? Zal de regering dan het protocol in vraag stellen? Wij hadden daarover graag wat meer informatie gekregen, ook naar de komende regeringen.

Hoe verhoudt het protocol zich ten opzichte van het monopolie Suez Electrabel? Wat verstaat u onder een stabiel regulatorisch en normatief kader voor de nucleaire productie? Hoe verhoudt zich dat tot de rest – hernieuwbare energie en andere – zeker nu Kopenhagen er zit aan te komen? Wij hebben ook vragen bij de formulering van de zogenaamd rechtvaardige prijzen.

In verband met de nucleaire rente. U hebt gezegd dat dit werd berekend. In de tekst zelf staat er dat het mechanisme al bestaat. Wat houdt dat mechanisme concreet in? Er is het verhaal van de marge en de rente die daarop wordt berekend. Blijkbaar is er een wiskundige berekening gebeurd. Ik had graag daarvan de details gekregen. Kan de bijdrage worden afgetrokken van de vennootschapsbelasting? Dat is ook al een paar keer ter sprake gekomen.

De CREG distantieert zich van hun aandeel in de Gemix-studie. Vindt u het, gezien dit element, niet nodig om die Gemix-studie te actualiseren met een advies van de CREG en niet met een advies van een werknemer van de CREG? Het is toch wel een fundamentele zaak wanneer we overstappen naar de uitvoering. De heer Logghe heeft dit ook reeds aangehaald. Zullen we de wet wijzigen of niet? In welke procedure voorziet u. Afhankelijk van de procedure, moet de CREG een advies worden gevraagd. Denkt u niet dat u daar problemen zal hebben?

Het is ook aangehaald door mevrouw Van der Straeten dat er volgens de gasstudie van de CREG geen problemen zijn met de uitstap. Waarom wordt de CREG niet betrokken bij het opvolgingscomité? Dreigt er geen bevoegdheidsconflict te ontstaan? We hebben de commentaar van de Europese Commissie in de pers gelezen. Hoe zit het daarmee? Wordt het gerapporteerd aan de Europese Commissie, zoals gesuggereerd door mevrouw Kroes, of is er reeds een advies? Er is daar zeker nog onduidelijkheid over.

U hebt ook in de pers gesteld dat het protocol apart gezien moet worden van de lopende gerechtelijke procedures tussen Suez en de federale staat. Eén daarvan is de schadevergoeding die Synergie eist in verband met het niet kunnen realiseren van het windmolenpark op de vlakte van Raan.

Suez belooft 500 miljoen euro voor investering hernieuwbare sector. In de pers lezen we nog dat ze zouden investeren in de offshore. Ik heb er toch wel vragen bij of dat niet gekoppeld is. De reden waarom Suez momenteel nog niet participeert in de offshore in onze Noordzee, is omdat ze eerst een minnelijke schikking proberen te krijgen. Ze willen er eerst cash uithalen en dan pas gaan ze investeren. Als ze nu investeren, denk ik dat hun schadeclaim zonder voorwerp komt te vallen. Dat was een van de argumenten in die procedure. Hebt u engagementen van Suez om toch in de offshore in onze Noordzee te investeren, onafhankelijk van de gerechtelijke procedure?

Ik ga de investeringen in Synatom erbuiten laten.

Vorige week tijdens de hoorzitting heb ik gevraagd of u de 25/75-verhouding wil aanpassen? Zeker nu, want in het protocol heeft men het over producenten en SPE wordt daarin meegenomen. In de 25/75-verhouding valt SPE onder de 25-regeling. Dat is geen logica. Het zou nuttig zijn om die 25 procent aan te passen en het geld uit te lenen aan de niet-nucleaire producenten, aan hernieuwbare investeringen. Wij zijn voorstander om het volledig bedrag aan de sector te lenen of voor de sociale tarieven te gebruiken.

Graag had ik ook een stand van zaken in verband met het uitlenen zelf. Reeds jaren hoort men dat het geld van Synatom kan worden uitgeleend. Wij zien daar nog niets van. Er is een vraag geweest van C-Power om dat geld te gebruiken. Er is een vraag van Eandis om dat geld te gebruiken. Hebt u daarover al wat meer informatie?

Wat is de impact van het protocolakkoord op de huidige provisieregeling? Is er een wijziging van de regeling voor de provisies binnen Synatom?

Ik heb nog een vraag over de 500 miljoen euro. Dat heeft geen betrekking op het protocol, maar omdat de heer Mestrallet opnieuw van koers is veranderd, hebt u al meer nieuws over de 500 miljoen euro voor dit jaar?

**01.07 Willem-Frederik Schiltz** (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, er is al heel wat water door de Schelde gevloeid sinds we met mekaar in de plenaire de degens hebben gekruist en de bom is ontploft. Ik heb het protocol intussen goed gelezen. Ik neem er akte van dat u betreffende de stortvloed aan kritieken dat SPE hier wordt versmacht, opmerkt dat SPE niet aan tafel zit omdat u niet weet wat ermee zal gebeuren. Zult u dan wachten met de wetgeving die dit contract effectief moet maken tot de situatie rond SPE en EdF beslecht is door de Europese Commissie?

Een beetje verder in de tekst lees ik over die bijdrage dat het een bijdrage is "bij het budget". Ik vind het een beetje vreemd dat een bedrijf een bijdrage moet leveren aan het budget. Ik kan begrijpen dat zij een vergoeding moeten betalen voor bijvoorbeeld versnelde afschrijvingen die de belastingbetaler te zijnen bate heeft gedaan of voor een windfall profit. Een lineaire bijdrage aan het budget vind ik een beetje vreemd. Bovendien wordt op die manier nog maar eens in de verf gezet, of zo lijkt het er alleszins op, dat Suez bloed heeft geroken. Zij hebben bloed geroken omdat wij geld nodig hebben in onze staatskas. Ik vermoed dat de tekst die positionering enigszins heeft verraden. Dit is een jammerlijke zaak.

Wat de engagementen betreft. Er is een heel rits. Ik lees over 10 000 jobs daar, een paar miljoen hier en nog wat onderzoek en ontwikkeling ginder, de zetels die hier zouden blijven. Dat zijn allemaal redenen om verheugd te zijn. Ik heb u dit al eens eerder voor de voeten geworpen toen u met eerdere engagementen kwam aanzetten: ik vrees de Grieken en de geschenken die zij brengen, mijnheer de minister. Ik vrees dat deze engagementen niet echt een surplus zullen betekenen op wat zij eerder hebben beloofd, of wat in hun strategisch ontwikkelingsplan staat. Het netto saldo zou volgens mij wel eens iets lager kunnen uitvallen dan u en ik samen hopen.

Ik lees ook in het protocol dat de regering zich engageert – ik neem aan dat dit eerder een engagement is ten opzichte van de burgers dan naar Suez – dat de prijs in geen geval hoger zal worden dan in de buurlanden. Met andere woorden, wij krijgen een gereguleerde prijs. Versta mij niet verkeerd. Ik ben een grote voorstander van transparantie in het prijsmechanisme. In dat opzicht hebben wij ook het prijsobservatorium ondersteund en hebben wij de CREG meer bevoegdheden gegeven. Wat dat betreft, applaudiseer ik als u wilt komen tot een eerlijke prijszetting. Maar hoeft u ervoor, mijnheer de minister, dat u in mij een gedegen en verwoed tegenstander zult vinden om via een achterpoortje toch te komen tot een strakke regulering van de prijs die niet tot doel heeft om onfrisse elementen uit de prijszetting weg te halen, maar integendeel tot een soort algemeen verlaagde prijs te komen voor de consument. Op zich zou dit een goede zaak zijn, ware het niet dat dit op termijn leidt tot nog meer monopolievorming en uiteindelijk zal de opwaartse druk op de prijs niet te houden zijn.

Mijnheer de minister, het zal u natuurlijk niet verbazen dat ik als liberaal in het protocol weinig aanzetten heb gevonden die mij doen geloven dat we binnenkort onze tanden kunnen tonen en wederom naar Europa kunnen stappen en ons fier op de borst kunnen kloppen en kunnen laten zien dat we de energiemarkt hebben vrijgemaakt en dat dit in België werkt. Ik zie dat niet. Ik vrees een beetje, als ik de stormen in de pers hoor waaien, dat wij binnenkort zullen verworden tot de Europese paria's. Niettegenstaande Europa bij ons is geboren, vrees ik dat wij binnenkort niet veel meer zullen hebben om trots op te zijn.

Mijnheer de minister, graag een sprankeltje hoop, een aanduiding op welke wijze wij na het sluiten van het contract – de wetgeving moet volgen op het protocol, heb ik begrepen – toch nog in staat zullen zijn om verder te zetten met de liberalisering.

**01.08 Tinne Van der Straeten** (Ecolo-Groen!): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het is gevaarlijk om te zweren. Ik zou dat niet doen, als ik u was. De eerste minister heeft in de Kamer ook gezworen dat hij op enkele stappen verwijderd was van een akkoord, dat hij een week nadien zou voorleggen. We hebben inderdaad vier pagina's gekregen: vier pagina's protocolakkoord. De grote vraag luidt wat daar nu eigenlijk van aan is.

Mijn eerste vraag is een preliminaire vraag. Was de regering gemachtigd om dat te ondertekenen? Ik ben de notificaties van de Ministerraad nagegaan. Daarin heb ik nergens gevonden dat er een machtiging is gegeven aan u en aan de premier om dat akkoord effectief te ondertekenen. Dat is een informatieve vraag. Was de regering gemachtigd om te ondertekenen? Op grond van welke beslissing was de regering daartoe effectief gemachtigd? Of gaat het om iets dat misschien ook nog gauw is rechtgezet door een kernkabinet te organiseren, een kwartier voor de plenaire vergadering, of op hetzelfde moment als de plenaire vergadering, om met een gedekte tekst naar het Parlement te kunnen komen?

Mijn tweede vraag gaat over het statuut van de tekst. De titel zegt dat het een protocolakkoord is. Volgens mij moet het samen worden gelezen met punt 4, laatste alinea, waarin wordt gezegd dat de Belgische Staat en de betrokken producenten zich engageren om te goeder trouw te zullen zoeken om een contract te sluiten “sous forme de contrat programme ou d'une autre forme juridique appropriée”. Eigenlijk mag ik daaruit concluderen dat deze tekst het statuut heeft van een “letter of intent”, een engagementsverbintenis van twee partijen – de Belgische Staat enerzijds en GDF Suez anderzijds – om op een later moment, ten laatste binnen acht maanden, te komen tot een werkelijke overeenkomst. Wat is dan het statuut van die overeenkomst? Zullen beide partijen, en misschien nog andere partijen, wederzijdse toegevingen doen? Zal dat echt het statuut krijgen van een nieuwe Pax Electrica?

Met andere woorden, wij hebben een tekst gekregen waar wel handtekeningen onder staan, maar voor de rest is die tekst dode letter, omdat alles nog moet worden onderhandeld in een akkoord. Als er dan zal worden onderhandeld over dat akkoord, zal er dan worden onderhandeld over de punten die in de vier pagina's van deze tekst staan?

Is het dan de bedoeling of het principe van de twee partijen om enkel over deze punten te onderhandelen, of kunnen daar dan nog andere punten aan worden toegevoegd?

Als er dan een overeenkomst zal worden gesloten, stel ik me de vraag met wie die wordt gesloten? Dat is mijn tweede reeks vragen, die gaan over de draagwijdte van de tekst. Het protocolakkoord spreekt in verschillende punten in de tekst over alle geconcerneerde nucleaire producenten. Over wie gaat het dan? Misschien moeten we redeneren vanuit de zeven kerncentrales. Heeft dat protocolakkoord en de overeenkomst die misschien later zal volgen, betrekking op de drie eerste kerncentrales waarvan de regering wil overgaan tot levensduurverlenging? Of heeft dat protocolakkoord betrekking op de zeven kerncentrales? Het hangt natuurlijk samen met producenten. SPE bijvoorbeeld heeft geen participatie in de eerste drie kerncentrales. EdF heeft een participatie van 27 procent in Tihange 1 en EON zal straks misschien een participatie krijgen in de drie eerste kerncentrales. Wat is dus de draagwijdte van wat u wil afspreken? Heeft het betrekking op enkel de eerste drie, of op alle zeven kerncentrales? Als het gaat over alle betrokken nucleaire producenten, gaat het dan over die producenten die een aandeel hebben in de participatie bij een van de die betrokken kerncentrales?

Er werden al veel vragen gesteld over de draagwijdte van een stabiel, regulatorisch en normatief kader. Ik zal het misschien voor u wat gemakkelijker, althans concreter maken om daarop te antwoorden.

Ten eerste, heeft het betrekking op de distributietarieven bijvoorbeeld, waarover we daarstraks nog hebben gediscussieerd? Mevrouw Lalieux, u zegt “mais non”, maar wij hebben hier nog altijd gemengde intercommunales in ons land waarvan Electabel deel uitmaakt. Kan er iets worden gewijzigd aan al wat te maken heeft met distributietarieven? Valt dat daaronder? Ik stel hier gewoon informatieve vragen, daarvoor is de minister hier.

Ten tweede, wat gebeurt er met de CO2 windfall profits, in welk verband u uw goede collega Didier Reynders hebt gevraagd om een collectieve heffing uit te werken? Kan die er al dan niet nog komen?

Ten derde, mag onze collega Willem-Frederik Schiltz zijn wetsvoorstel op de agenda zetten, mevrouw Partyka? Het voorstel is immers ingediend. Mag het echter op de agenda komen en worden besproken? Het wetsvoorstel gaat over de antimonopolieheffing.

(...): (...).

**01.09 Tinne Van der Straeten** (Ecolo-Groen!): Ik zal het voorstel absoluut steunen. Ik kan mijn collega echter pas steunen, indien de meerderheid hem toelaat het desbetreffende voorstel op de agenda van de commissie te plaatsen.

Het voorstel gaat over een antimonopolieheffing. Het protocolakkoord spreekt echter van een stabiel, regulatorisch en normatief kader, wat zou impliceren dat hij zijn voorstel misschien niet langer mag indienen.

Ik heb een aspirant-voorzitter van Open Vld vanmorgen trouwens over de radio horen verklaren dat er tot 2011 niets kan gebeuren, maar dat alles zal worden aangepakt na 2011.

(...): (...).

**01.10 Tinne Van der Straeten** (Ecolo-Groen!): Dat brengt mij naadloos bij het volgende aspect. Ik had het al over de draagwijdte en over het statuut, maar ik wil ook een vraag stellen over de looptijd van het akkoord.

Is de looptijd van wat werd afgesproken en van het contract dat nog zal volgen tot in 2025? Wat is de implicatie van punt 5 van het protocolakkoord, waarin wordt bepaald dat de effectieve inwerkingtreding van elke bepaling door het respect van het geheel van de tekst wordt bepaald of geconditioneerd?

Indien de looptijd het jaar 2025 is en de heer Reynders, die er dan nog wel zal zijn, in 2023 of in 2024 bijvoorbeeld, een taks heft op Electrabel, bijvoorbeeld de antimonopolieheffing van Willem-Frederik Schiltz, vallen alle andere bepalingen van het akkoord dan in het water? Moet er dan voor 2024 geen nucleaire rente worden bepaald?

Mijn vraag strekt tot het volgende. In de tekst wordt bepaald dat de effectieve inwerkingtreding van elke bepaling afhankelijk is van het volledig respecteren van de tekst. Wat gebeurt er dus, indien de overheid van haar kant haar stabiel en regulatorisch kader niet respecteert of indien Electrabel meent dat de overheid voornoemd kader niet heeft gerespecteerd? In hoeverre is in dat geval de andere partij of zijn alle nucleaire producenten — afhankelijk van de vraag over wie wij spreken — aan hun deel gehouden, zijnde het betalen van de nucleaire rente?

Wat de engagementen voor hernieuwbare energie betreft heeft collega Plasman gesproken over de offshore wind. Ik zou daar nog een vraag aan willen toevoegen. In de tekst wordt gezegd dat alle engagementen met betrekking tot hernieuwbare energie afhankelijk zijn van de toegang tot de sites. Ervan uitgaande — het zal wel niet zo zijn — dat een tekst afgesloten door de federale overheid alleen betrekking kan hebben op federale bevoegdheden, moet het, als het gaat over hernieuwbare energie en federale bevoegdheden, hier dus gaan over offshore wind.

Is er dan in de wandelgangen over gesproken dat Electrabel toegang zou krijgen tot concessies? Zijn er engagementen aangegaan tegenover Electrabel of anderen dat zij concessieovereenkomsten zouden krijgen, aangezien hier wordt gezegd dat er voorwaardelijk toegang is tot de sites?

Wat het nucleair onderzoek betreft, staat er in de tekst vijf miljoen per jaar “sera garanti aux institutions de recherche nucléaire”. Gaat dit over alle nucleaire instellingen in dit land en is er dan ook een verdeelsleutel afgesproken? Wij hebben verschillende nucleaire onderzoeksinstellingen.

Dan kom ik eigenlijk tot al mijn opmerkingen met betrekking tot het comité de suivi. Wij hebben daar al veel over gezegd in de hoorzitting en ik ga dat dan ook niet herhalen. Er is door de minister en door de CREG verwezen naar het derde energiepakket dat er wel degelijk in voorziet dat het mogelijk is om een ander orgaan te belasten met een aantal taken van de regulator en dat de regulator dan te allen tijde moet ingelicht zijn. Ik denk dat het hier toch wel een beetje verder gaat.

De samenstelling van het comité de suivi betreft de producenten, de sociale partners en de overheid. Dat is eigenlijk een kopie van het controlecomité van vroeger, dus een controlecomité bis. Veronderstel dat dit in handen zou zijn geweest van de CREG. De algemene raad van de CREG bestaat ook uit milieu- en consumentenorganisaties. Ik weet dat het een wens is van de minister dat de algemene raad binnen de CREG meer te zeggen zou hebben, aangezien die breed is samengesteld. Ik vind het dan frappant dat milieu- en consumentenorganisaties niet zijn opgenomen in het comité de suivi. Ik vind dat tegenstrijdig met eerdere uitspraken van de minister.

Het is de bedoeling dat het comité de suivi een permanent overlegplatform is tussen producenten, de publieke overheden en de sociale partners. Wat moet ik verstaan onder overlegplatform? Over welke dingen wordt daar dan gesproken? Alleen over die zaken waar het comité de suivi letterlijk voor bevoegd is? Of kunnen die ook over andere dingen beginnen praten, bijvoorbeeld bevoorradingszekerheid?

Een van de taken van het opvolgingscomité is om jaarlijks na te gaan of de gehanteerde prijzen voor de huishoudens het gemiddelde niet overstijgen of niet hoger is dan het gemiddelde van de buurlanden. Daarover moet een rapport aan de minister worden bezorgd.

Ik heb daarover een aantal vragen. Over welke prijs gaat het? Is dat inclusief overheidstaksen? Naar welk segment van de prijs wordt gekeken? Wordt gekeken naar de prijs die uiteindelijk op de factuur terechtkomt,

inclusief alle taksen, of naar de prijs zonder de taksen? Als men het over buurlanden heeft, over welke buurlanden gaat het dan? Zit Engeland daar bijvoorbeeld bij of niet?

Het gaat over de huishoudens. Doch, EDF dat een participatie heeft in Tihange 1, zal automatisch onder de toepassing van dit akkoord vallen, maar heeft geen huishoudelijke klanten. Wat gebeurt er met de prijzen voor de industriecontracten die vaak bilateraal worden afgesloten? U bent zeer bekommerd om de huishoudens en dat is een goede zaak, maar wat met de niet-residentiële klanten?

Als het opvolgingscomité constateert dat het gemiddelde van de prijzen hoger is, dan staat er in de tekst dat de minister kan optreden. Welke maatregelen kunnen dan worden genomen? Denkt u dan aan maximumprijzen, wat u op een ander moment al hebt vermeld? Staat onderhuids in de tekst dat als de prijzen hoger zijn, er maximumprijzen komen?

Wij hebben al gesproken over de relatie tussen het opvolgingscomité en de CREG, waarbij de CREG alle informatie moet krijgen. Wat is de relatie tussen het opvolgingscomité en het prijzenobservatorium? Het prijzenobservatorium heeft ook de bevoegdheid om de prijzen te monitoren. De CREG heeft ook een monitoringbevoegdheid en kan daarna haar conclusies aan de Raad voor de Mededingingen bezorgen. Gebeurt dit ook met het opvolgingscomité of niet? Op welke manier kunt u dan interveniëren?

Punt vijf handelt over de inwerkingtreding van enkele bepalingen die afhankelijk is van het respect van het geheel van de tekst en over welk contract er nog moet komen.

Ik ben mijnheer Mestrallet zeer dankbaar voor zijn toegankelijke communicatie, want van de regering horen wij niet veel, maar van mijnheer Mestrallet horen we altijd zeer veel.

Mijnheer Mestrallet heeft gisteren in *Le Figaro* gezegd dat er een contract wordt gemaakt voor de jaren 2008 en 2009. Voor de 250 miljoen veronderstel ik een daling, voor 2009 veronderstel ik hoe die wet er moet uitzien om die 500 miljoen te maken. Mijnheer Mestrallet heeft dat letterlijk zo gezegd.

De regering heeft bij mijn weten verschillende dingen gezegd, onder meer dat ze haar handen vrij heeft om een wet te maken over die 500 miljoen. Wat is het nu? Onderhandelt u over die 500 miljoen of onderhandelt u niet? Heeft mijnheer Mestrallet gelijk of niet? Zo niet, wordt het dan niet tijd om een signaal te geven aan Parijs dat ze moeten zwijgen in plaats van om de haverklap een lek te organiseren op basis waarvan wij parlementaire debatten organiseren? Zo komt de regering er natuurlijk gemakkelijk mee weg, want er wordt dan niet gediscussieerd over wat zij eigenlijk doet.

Europa zegt dat zij niet gecontacteerd is. Ik neem aan dat Europa daar niet over zou liegen. Wat zijn de plannen van de minister om formeel of informeel over dat akkoord te spreken met Europa? Europa heeft er in een eerdere mededeling van 2007 op gewezen dat een levensduurverlenging marktverstoringe effecten kan hebben. Europa is zeer bekommerd om de goede marktwerking, dat heeft collega Schiltz ook verdedigd en hij heeft er de nadruk op gelegd.

Ik vraag me dus ten slotte af op welke wijze u het overleg met Europa zal organiseren. Zal u dat doen voor u begint te onderhandelen over uw echt contract en niet over het zand dat in de ogen wordt gestrooid, zodat het er in uw perspectief goed zou uitzien? Ik vind niet dat een energiebeleid gemaakt moet worden onder de vorm van contracten tussen de overheid en energiestelers, maar wel vorm moet krijgen in wetten.

De **voorzitter**: (zonder micro)

**01.11 Katrien Partyka** (CD&V): Ik ben niet alleen geen jurist, maar ik ben ook niet zo poëtisch als collega Schiltz en niet zo eloquent als collega Van der Straeten. Ik zal het kort houden.

Ik wil ook graag verwijzen naar de hoorzitting die wij vorige week hebben gehad. Wij hebben een hele namiddag kunnen discussiëren over de contouren die toen al duidelijk waren. Ik denk dat er toen al veel vragen zijn gesteld. De vorige sprekers hebben ook al veel vragen gesteld.

Het opvolgingscomité is al uitgebreid aan bod gekomen tijdens de hoorzitting. Zal er rekening worden gehouden met het feit dat dit conform de Europese richtlijnen moet verlopen? Zowat alle collega's hebben aangehaald dat het akkoord van de Europese Unie al dan niet moet worden gemeld. Ik denk dat dit in ieder geval zal moeten omdat de invloed op de energiemix dermate is dat er ook een invloed zal zijn op de CO<sub>2</sub>-

uitstoot en op het ETS-systeem. Ik denk dat wij daar sowieso verplicht zullen zijn om dit te doen.

De juridische uitwerking is heel belangrijk, om niet te zeggen het belangrijkste. Ik ben samen met de andere sprekers heel nieuwsgierig wat er precies in een wet zal worden gegoten en wat niet. Ik denk dat dit ons als Parlement bijzonder interesseert.

Het programmacontract is ook een bijzonder punt van aandacht. Wij weten allemaal dat het programmacontract voor petroleumprijzen werkt op basis van objectieve factoren. Het werkt ook met een maximumprijs. Zal het die richting uitgaan? Zal er worden gewerkt met maximumprijzen? Het programmacontract voor petroleumprijzen wordt gemonitord door de FOD Economie. Wat wordt er eigenlijk bedoeld met een programmacontract en welke invloed heeft dat op de concurrentie? De kleinere spelers zullen misschien niet aan dumpingprijzen kunnen werken. Dat programmacontract is volgens mij een heel belangrijk punt.

Ik ga toch nog maar eens een vraag stellen over de vier jongste centrales. Welk tijdspad ziet de minister om de discussie op te starten over de al dan niet verlenging van de levensduur? Ik denk dat tegen 2020 deze discussie nog veel belangrijker zal zijn in het geheel van onze energiemarkt.

**01.12 Flor Van Noppen (N-VA):** Mijnheer de voorzitter, het meeste is gezegd. De meeste vragen zijn ook gesteld. Niettemin heb ik nog een korte vraag.

De drie oudste kerncentrales blijven open. Zult u voornoemd feit wettelijk regelen via artikel 9 van de wet of zult u de hele wet aanpassen?

**01.13 Joseph George (cdH):** Monsieur le président, monsieur le ministre, en arrivant à la réunion, je me demandais jusqu'où l'on pousserait le doute. Avez-vous mandat du Conseil des ministres? Est-ce bien votre signature? Manifestement, la production de l'accord intervenu ennuyait ceux qui prétendaient qu'il n'existait pas!

Il est évident qu'il s'agit d'un protocole d'accord et qu'il devra être concrétisé mais c'est bien le but d'un tel protocole. Il est évident que lorsqu'on négocie, on ne sait pas aller au bout des choses ni s'accaparer ou partager des compétences qui ne sont pas les nôtres. Tout un dispositif devra donc être mis en place pour concrétiser l'accord.

Je l'ai dit en séance plénière la semaine dernière, à tout le moins, on a choisi la voie de la sécurité juridique. C'est un accord qui oblige le partenaire.

Je rappelle aussi qu'il s'agit d'un accord qui donne des perspectives tout à fait positives à plusieurs égards, pas seulement pour les finances mais également en termes d'emplois, en termes de développement de la production d'énergie renouvelable.

Par ailleurs, c'est un accord que vos prédécesseurs n'ont jamais envisagé. J'habite la bonne ville de Huy. Je rappelle que la première centrale a été opérationnelle en 1975 et elle est amortie depuis 1995. Vos prédécesseurs ne se sont jamais inquiétés de la rente de rareté depuis cette époque.

(...): (...)

**01.14 Joseph George (cdH):** Depuis qu'on a libéralisé on ne s'en est plus beaucoup occupé. Rien du tout!

Nous avons ici un protocole d'accord qui détermine un cadre précis mais j'ai tout de même quelques questions à vous poser.

Ma première concerne les autres centrales. Cette question est légitime au regard de cet accord.

Comment envisagerez-vous demain les relations entre la CREG et le comité de suivi?

Il faudra que s'articulent des relations, des pouvoirs et contre-pouvoirs. Comment imaginez-vous ces relations?

J'ai également une question sur le flux des études de cinq millions par an qui sera garanti aux institutions de

recherche nucléaire. Il est indiqué, le cas échéant et dans le cadre de projets futurs qui concerneraient les activités du groupe, qu'ils pourraient faire l'objet d'une capitalisation. De quoi s'agit-il? Quelles seraient ces institutions de recherche nucléaire?

Je vois qu'il y a effectivement des engagements au niveau de l'emploi et de la recherche. Pourriez-vous me donner des précisions complémentaires sur cette promesse de procéder à plus de dix mille recrutements en Belgique d'ici 2015?

Je terminerai en insistant sur les aspects de sécurité. Il était temps que les décisions soient prises, puisque les révisions décennales doivent être réalisées. Prolonger la durée de vie des premières unités nécessite des investissements de sécurité tout à fait particuliers, qu'il faudra contrôler et pour lesquels nos institutions et l'État ont un rôle important à jouer.

**01.15 Servais Verherstraeten (CD&V):** Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik zal het zeer kort houden want ik wil niet herhalen wat hier al is gezegd is. Ik ga echter even in op de laatste tussenkomst die is gehouden. Men moet ook eens durven inzien dat de Belgische Staat hier gehouden is om te onderhandelen in de huidige marktsituatie. Ik heb van sommige collega's de laatste weken en maanden de indruk gekregen dat ze op een andere planeet leefden.

Ik meen dat de onderhandelingspositie er geen was van de overheidsreus die eens met het mes tegen de keel van een of andere onderneming kon gaan onderhandelen. Zo zit de energiemarkt in Europa en in ons land niet in mekaar.

Ten tweede, over de schamele vier bladzijden. Enkele maanden geleden heb ik het, eveneens in een zeer belangrijk contract waarin de Staat betrokken was, nog horen waaien over een schamele één bladzijde, dat achteraf, in onze Fortisaffaire, een contract is geworden van boeken. Zo gaat het natuurlijk in zaken als deze. Er worden voorcontracten gemaakt. In het internationaal economisch recht heet dat een MOU, dat sommige francofone collega's rap als "moe" durven uitspreken. Dat is de gang van zaken.

De komende maanden zal er dus moeten gewerkt worden aan de uitwerking van een volledig contract — dat zal wellicht ook zeer lijvig zijn — om alles tot in de details te regelen, wat de rechtszekerheid ten goede zou moeten komen.

Mijnheer de minister, vandaar mijn vragen over de toekomst en over het werk dat u de komende weken en maanden zult hebben.

Ten eerste, ik neem aan dat u de komende maanden van de gelegenheid gebruik zult kunnen maken om met derde producenten ook gesprekken te voeren. U zult dan ook meer zicht hebben op de evolutie van de markt in ons land, in het licht van de commerciële onderhandelingen die op dat moment gaande zijn, om zodoende desnoods een definitief contract te maken met alle actoren, indien mogelijk, of desnoods meerdere afzonderlijke contracten met alle betrokken actoren.

Ten tweede, zult u ter zake ook overleg voeren met Europa om, waar mogelijk, eventuele incidenten inzake concurrentievervalsing te voorkomen?

Gemix heeft niet alleen gesuggereerd om de drie oude centrales tien jaar langer open te houden, maar ook om het openhouden van de vier jongste met twintig jaar te verlengen. Deze regering doet dat niet. Ik ben ervan overtuigd dat dit in het licht van het concurrentiegegeven werd bekeken. Als wij immers het openhouden van de vier jongste centrales nu reeds met twintig jaar hadden verlengd, dan zouden wij de markt ook hebben beïnvloed voor de komende dertig jaar. Nu beïnvloeden wij de nucleaire markt slechts gedeeltelijk, voor tien jaar.

Ten derde, mijnheer de minister, u zult wellicht ook in het licht van een eventueel toekomstig akkoord wanneer dat definitief is, wetgevende initiatieven nemen. Dan zitten we inderdaad met de problematiek van het verleden, van 2008 en 2009, waarbij we enerzijds in betwisting zijn wat betreft de begroting 2008 voor 250 miljoen en u er in 2009 blijkbaar niet in geslaagd bent om een akkoord te bereiken. Ik veronderstel, en u zult dat hier wel bevestigen, dat in de programmawet die hier de komende weken in de Kamer zal worden ingediend, ter zake de nodige wetgevende initiatieven worden genomen om vervolgens ook dat te innen bij de respectieve producenten, zoals dat ook met de begroting 2008 is gebeurd. Kunt u dan ook bevestigen dat, wat het eindresultaat van een arrest van het Grondwettelijk Hof ook is — wellicht zal dit ook zoals in

2008 en 2009 worden aangevochten — en indien dat gunstig is voor de Belgische Staat, het geen afbreuk doet aan de afspraken die hier in het contract zijn gemaakt?

**01.16 Bart Laeremans** (Vlaams Belang): Ik heb nog een vraag. Het kan zijn dat ze al is gesteld, maar ik wou nog even terugkomen op de 500 miljoen euro voor de hernieuwbare energie. Wanneer u het hebt over extra personeel en 500 vormingsposten voor personeel, zegt u uitdrukkelijk dat die in dit land moeten worden gecreëerd. Wanneer u het echter hebt over de 500 miljoen euro voor hernieuwbare energie, wordt nergens naar ons land verwezen. Betekent het dat Suez de 500 miljoen euro of een deel ervan evengoed in Frankrijk of waar dan ook kan uitgeven? Is men krachtens het protocol gehouden om die hier uit te geven of niet? Dat is niet duidelijk. Het lijkt dat men daartoe niet is gehouden.

Een andere vraag gaat over het personeel, de 10 000 mensen. Gaat dat om nieuwe posten of volstaat het dat Suez of Electrabel eigen personeel dat op pensioen gaat, vervangt? Men spreekt hier over 10 000 "recrutements" in België van nu tot 2015. Betekent het dat Suez alle mensen die met pensioen gaan, vervangt? Is dat een invulling van het protocol? Dat is niet helemaal duidelijk. Als dat zo is, heeft dat natuurlijk weinig om het lijf.

Aansluitend op de vraag over het statuut die daarstraks al is gesteld, is de bijdrage van 215 tot 245 miljoen euro die vanaf volgend jaar van Suez wordt verwacht, bedoeld ter compensatie voor het feit dat de drie centrales langer mogen open blijven of slaat ze op alle kerncentrales en dus het geheel van de producenten. Dan gaat het dus niet om windfall profits, maar om nucleaire rente.

In De Tijd van zaterdag volgt men dezelfde logica, dat het geen windfall profits betreft en volledig losstaat van de toestemming om de drie oude centrales langer open te houden. De minister zou, aldus De Tijd, nog iets achter de hand houden met betrekking tot de windfall profits. Mijnheer de minister, kunt u dat bevestigen?

Zo lees ik: "Het scenario dat minister Magnette nog achter de hand houdt, is om, naast de vergoeding voor de nucleaire rente, die alle nucleaire spelers moeten betalen", — zijnde 215 tot 245 miljoen euro —, "ook een deel van de windfall profits voor het langer openhouden van Doel I en II en Tihange I te recupereren. Achter de schermen wordt daar verder op gewerkt. Er wordt gedacht over de invoering van een nucleaire taks".

Klopt voormeld bericht of heeft de betrokken journalist een en ander uit de duim gezogen?

Ter zake had ik graag uw mening gekregen.

**01.17 Paul Magnette**, ministre: Monsieur le président, mesdames et messieurs, je vous remercie pour ces nombreuses questions. Beaucoup ont déjà largement été évoquées que ce soit dans le cadre du débat en séance plénière ou que ce soit dans le long débat fort intéressant que nous avons eu en commission, mardi dernier.

Je vais revenir aux grandes lignes et me concentrer sur les points qui ont trait spécifiquement au protocole d'accord puisque c'est ce sujet qui est inscrit à notre ordre du jour.

Je voudrais, tout d'abord, rassurer Mme Van der Straeten. Le premier ministre et moi-même avons — je pense — l'autorisation du gouvernement de signer cet accord. En tout cas, depuis lors, ils ne nous ont pas dit l'inverse. Je présume donc de leur silence qu'il y avait au moins un accord tacite pour que la décision du kern soit endossée par l'ensemble du gouvernement.

Pour le reste, M. Verherstraeten a répondu très clairement sur ce qu'est le statut d'un accord de ce type. Il s'agit d'un préaccord que l'on a appelé un protocole d'accord. Qu'est-ce que cela veut dire? Cela veut dire qu'un gouvernement, une autorité publique et un secteur ou ici un sous-secteur (le nucléaire) discutent de ce que peuvent être les perspectives à long terme, chacun expliquant quel est son intérêt, sa vision et essayant de se mettre d'accord sur des grands principes. Qu'est-ce que cela signifie? Cela signifie que, dans un texte comme celui-là, il y a un certain nombre d'intentions du gouvernement qui sont énoncées telles quelles, il y a un certain nombre d'intentions des producteurs, en l'occurrence du groupe qui a signé, telles quelles, chacun prenant note des intentions des uns et des autres et notant qu'il peut vivre avec ces intentions. Cela ne veut pas dire qu'il faut être d'accord sur tout. On indique quelles sont les intentions de part et d'autre et en quoi cela peut former un cadre général dans lequel on peut s'orienter. Voilà ce que l'on entend par cadre réglementaire et normatif stable. Il n'y a pas d'accord secret.

Comment puis-je le prouver, madame Plasman? Je ne peux pas jurer. Je ne peux qu'inverser la charge de la preuve. S'il y a un accord secret, montrez-le! Je ne peux vous dire, pour ma part, qu'il n'y a pas d'accord secret.

Vous pouvez toujours vivre avec la théorie du soupçon et de la suspicion. C'est une forme d'opposition. En général, elle est réservée à d'autres formations politiques, mais on peut toujours vivre avec ce type de remarque ou de réflexion.

Tout est là. Il n'y a rien d'autre. Et quand on parle de cadre réglementaire et normatif stable, cela veut dire que le droit général des sociétés, le droit fiscal général continuent à exister tout à fait normalement.

Si demain, un ministre des Finances décide de supprimer le système des intérêts notionnels, cela ne remettra rien en cause de ce dont il est question ici. Ce sont des règles fiscales générales qui s'appliquent à ce secteur comme à n'importe quel autre comme c'est le cas pour les règles réglementaires générales.

Nous parlons ici du nucléaire.

Nous parlons de ce que nous pensons être les règles nécessaires dans ce secteur, c'est-à-dire une clarté sur la durée de vie de 3 centrales, puisque c'est celles pour lesquelles une décision urgente était nécessaire, et en même temps de ce que doivent être les règles du jeu dans ce secteur de l'électricité et du nucléaire qui fait l'objet d'une attention particulière depuis déjà quelques années.

Voilà ce qu'on fixe dans un cadre réglementaire et normatif stable, en se disant qu'on ne va pas changer et rechanger éternellement de système. Si on met en place un système de comité de suivi avec un calcul de la marge et un prélèvement sur cette marge, on restera dans cette perspective-là, à moins, bien entendu, que d'autres gouvernements, dans d'autres intentions et dans d'autres contacts avec le secteur, décident de faire autrement dans 5 ou 10 ans. On ne peut jamais bétonner les choses pour l'éternité. En tout cas, c'est la perspective globale. Mais elle n'implique évidemment aucun renoncement à l'exercice de l'autorité par le gouvernement. C'est d'ailleurs dit très clairement dans le protocole lui-même à plusieurs reprises. Le gouvernement prendra les dispositions législatives, sous réserve des dispositions législatives qui seront prises par le parlement, mais sur proposition du gouvernement. Il n'y a aucun renoncement à l'exercice d'un pouvoir de régulation quel qu'il soit.

Est-ce que cela viole les règles de la concurrence? Je voudrais quand même que l'on revienne sur la mesure exacte de ce dont on parle ici. On parle de 3 centrales qui représentent 11 % de la production électrique pour 10 ans et pour 2 producteurs. Si cela c'est bétonner un monopole, je trouve que c'est bétonner à très peu de frais. On est là sur la prolongation de 3 centrales. Est-ce que cela doit être notifié à la Commission? Vous aurez lu sans doute comme moi le porte-parole de Mme Kroes nous dire non. Néanmoins, parce que nous aimons avoir de bonnes relations avec la Commission, de nombreux contacts avaient été pris et le protocole d'accord a été transmis à la Commission pour que tout soit parfaitement clair et qu'il n'y ait aucun doute là-dessus.

Qu'il continue à y avoir, M. Schiltz, un débat sur l'état de la concurrence et la manière de l'améliorer en Belgique, c'est tout à fait normal. On parle ici, je le répète, d'un protocole d'accord sur le nucléaire et la manière dont on estime devoir le réguler. Cela ne veut pas dire qu'on renonce à pouvoir réfléchir à améliorer la situation de la concurrence en Belgique, bien entendu. Je pense que la confusion vient du fait que beaucoup voient ceci comme une Pax electrica, mais ce n'en est pas une. Ce ne sont pas des engagements unilatéraux du groupe, contrairement à ce qu'étaient les Pax electrica et ensuite, ce n'est pas une volonté de régler tous les problèmes dans un texte. On règle la question du nucléaire à l'occasion d'une décision sur la prolongation de la durée de vie de 3 centrales. Et on engrange un certain nombre de règles et d'engagements complémentaires.

Ce n'est pas une Pax electrica et notamment, c'est très clair et cela a été confirmé encore par les interviews de M. Mestrallet que vous citez, cela ne concerne pas 2008 et 2009.

Simplement à un moment donné on peut dire qu'un secteur et un gouvernement se mettent d'accord pour l'avenir tout en reconnaissant qu'on a encore des conflits pour le passé. Ces conflits sont en cours. En 2008, une taxe a été imposée, elle a été payée, elle est contestée, cela arrive. En 2009, comme cela a été clairement indiqué en séance plénière comme vous l'avez rappelé, M. Verherstraeten, il y aura une base

légale dans la loi-programme, exactement comme on l'a fait en 2008. On verra si cela est contesté ou pas, ce que seront les issues. Vous savez que ce gouvernement n'intervient pas dans les procédures judiciaires.

Aucun gouvernement n'intervient dans les affaires judiciaires.

Nous avons eu un débat à ce sujet en commission mardi, mais je veux bien revenir brièvement à la question. Pourquoi le comité de suivi et non la CREG? Précisément pour préserver la CREG! M. Possemiers vous a répondu, M. Van Noppen, en commission la semaine dernière, que la directive établit un régulateur indépendant disposant de certains pouvoirs. Elle établit également des garanties pour que ce régulateur reste indépendant.

Or le comité de suivi est différent: il pratiquera un arbitrage politique. Sur la base des estimations de coûts établis par la CREG et sur la base des prix de marché connus et publics, il établira la marge et décidera quelle part de celle-ci doit revenir aux industriels, aux ménages via les prix, à l'investissement ou au gouvernement. Il s'agit là d'un arbitrage politique. S'y retrouvent donc des organisations concernées par cet arbitrage: les producteurs, puisqu'ils paient, le gouvernement parce qu'il incarne l'autorité, et les partenaires sociaux parce qu'ils sont responsables et représentatifs.

Cela exclut donc Test-Achats, les ONG, etc. Il faut pouvoir conserver un nombre raisonnable de partenaires autour de la table. Par ailleurs, ces organismes n'ont aucune représentativité. Qu'ils siègent au conseil général de la CREG est normal: il s'agit du parlement de la CREG, l'instance qui contrôle le comité de direction au sein de celle-ci. Ces organismes remplissent là une mission de contre-pouvoir. Cependant, qu'ils soient partie prenante à un accord en ne disposant ni de représentativité ni de responsabilités ne serait pas normal.

Nous retombons donc sur une configuration très classique en Belgique: les producteurs, le gouvernement et les partenaires sociaux. Voilà qui n'est pas bien original. Nous avons ajouté la Banque nationale. En effet, celle-ci dispose de statistiques, d'études, d'analyses et d'expertises comptables notamment, utiles pour établir ces marges et ces calculs.

C'est d'ailleurs sur de telles bases que nous avons établi la fourchette pour la période 2010-2014. Pourquoi une fourchette? Il s'agit de réduire la marge d'incertitude sur la phase de démarrage du comité de suivi, afin que chacun sache quel est le minimum qu'il recevra et le maximum qu'il payera. Cela permettra également un rodage du système. Cette fourchette a été établie grâce à ce que l'on nomme "les meilleures données disponibles". Des études rédigées par des économistes de la Banque nationale ont fixé la hauteur de cette marge voici quelques années. Ces données peuvent être facilement actualisées aujourd'hui. Nous pouvons plus ou moins extrapoler pour les années à venir. Personne ne peut, en effet, connaître avec précision les prix du marché plus de deux ans à l'avance. Nous avons donc fixé une fourchette qui semble être une bonne approximation réalisée sur la base des meilleures données disponibles aujourd'hui.

Le comité de suivi devra, il est vrai, année après année, affiner et améliorer ses connaissances. Il en va de même pour la CREG, qui vient de se voir confiée en 2008 le pouvoir d'examiner et de monitorer les coûts de production. Elle doit continuer à affiner ses estimations. Un tel système doit devenir de plus en plus juste et transparent année après année, bien que celui-ci doive être le plus juste et le plus transparent possible dès le départ.

Pourquoi pas un système de *cost plus* et de *single buyer*?

J'avais proposé un système de *single buyer* qui avait l'avantage d'introduire un incitant à la concurrence pour les fournisseurs qui ne sont pas producteurs, Essent et Nuon. Ces derniers ne sont pas contents de cet accord-ci. Ils auraient voulu bénéficier d'une partie gratuite dans l'outil qui a été amorti par le consommateur belge. Pour pouvoir activer la concurrence, j'avais suggéré un système qui allait dans ce sens-là.

J'ai choisi une autre option parce qu'il y avait un blocage de la part d'une famille politique au gouvernement et parce que les consultations que nous avons menées avec la Commission européenne indiquaient que ce système ne pouvait être toléré que dans un ensemble de conditions et pour une durée limitée. C'est d'ailleurs ce que la Commission dit aussi à propos du système équivalent en cours d'élaboration en France. Nous sommes retombés sur un système beaucoup plus classique de comité de suivi et de prélèvement d'une redevance sur cette marge.

Allons-nous traduire cela par un arrêté royal ou par une loi? Je ne peux pas vous donner une réponse définitive, mais je vois mal comment un arrêté royal pourrait établir des dispositions aussi importantes que celles-ci. Je travaille sur la piste d'une modification de la loi de 2003, que je trouve être une bonne loi.

Nous n'avons pas l'intention de toucher à l'article 1, qui est fondamental du point de vue symbolique. Mais il faut faire en sorte que l'on puisse prolonger la durée de vie des centrales de dix ans. Ensuite nous devons établir dans un fondement légal ce comité de suivi et son fonctionnement, ses méthodes et la manière dont il établira le montant de la contribution annuelle.

Nous devons également réfléchir à la manière dont on peut continuer à évaluer. La question se posera pour les quatre autres centrales et il faudra faire en sorte qu'on ne se retrouve pas en 2018 ou 2017 dans une situation équivalente à celle dans laquelle on se trouve aujourd'hui. Il faut mettre au point un dispositif solide qui montre clairement que les engagements qui doivent être pris en matière de production d'énergie renouvelable, d'efficacité énergétique, seront évalués année après année en concertation avec les Régions, qui ont une large part de la compétence.

Dans le cas où une centrale devrait être fermée à une date donnée, il sera fait en sorte que des investissements soient programmés pour éviter d'être contraint à la dernière minute de ne pas la fermer en raison d'un déficit de production. Il faudra définir un mécanisme d'évaluation de ce type-là. Nous y reviendrons ici dans le cadre des travaux de la modification de la loi.

Il est vrai qu'il n'y a rien sur Synatom ici. Pourquoi? J'ai demandé il y a quelques mois à l'ONDRAF de faire une évaluation complète du système des provisions. Vous savez qu'il y avait des doutes concernant le degré suffisant des réserves de démantèlement et sur leur disponibilité. Sont-elles suffisantes et seront-elles disponibles en temps utile? J'ai posé la question à l'ONDRAF. Dès que nous aurons la réponse, nous procéderons aux aménagements législatifs nécessaires.

S'il apparaît qu'ils sont suffisants et disponibles et que, d'une certaine manière, les producteurs font un gain de plus sur Synatom puisqu'ils ont plus de temps pour alimenter les réserves, dans ce cas-là, nous verrons comment cette rente sur les réserves de démantèlement peut également profiter à la société belge. Il faut d'abord faire l'ensemble du calcul.

Attendrons-nous que l'opération SPE-EDF soit terminée ou la décision de la Commission avant de faire la loi? De toute façon, nous attendons la décision de la Commission sur cette opération d'acquisition pour fin novembre. Nous avons encore à réaliser la loi-programme, la loi portant des dispositions diverses, la note de politique générale, etc. Nous avons assez de travail jusqu'à fin novembre et même décembre. Nous viendrons avec la modification de la loi de 2003 seulement dans le courant du mois de janvier. Cela permettra d'avoir bien entendu plus de clarté sur l'état du marché et donc d'adapter ce type de décision à ce moment-là.

La contribution porte-t-elle sur les sept centrales? Est-elle linéaire? Oui, cela porte sur les sept centrales et c'est linéaire. On peut entrer dans un débat sur les *stranded benefits* et sur les *windfall profits* avec des contestations méthodologiques sur les bases de calculs, les paramètres, etc., sur chacun des deux et sur la pondération des deux. C'est terriblement compliqué à faire et sujet à un grand nombre de contestations de part et d'autre et je réponds à votre question monsieur le président. Tandis qu'une marge annuelle c'est simple et clair. Il y a un coût de production, un prix de marché, cela fait une marge. Cela est simple et net et sur cette base on peut procéder à un prélèvement. Par ailleurs, c'est plus juste à partir du moment où l'on considère qu'il y a un parc nucléaire amorti et que c'est cela qui produit une marge, une rente même. C'est sur ce principe que se fonde l'idée d'une contribution au budget de l'État.

Cela ne veut pas dire que la prolongation ne change rien mais cela veut dire que si on prolonge de 10 ans, cette contribution durera 10 ans de plus. Le système tel que prévu dans l'accord n'a pas de date limite. Il est dit jusqu'à la fin légale de l'exploitation des centrales nucléaires. Soit à la date de ce jour, selon les accords politiques, cela veut dire jusque 2025, au moins 15 ans. Pour le reste, cela dépendra d'éventuelles autres décisions prises par d'autres gouvernements.

Pourquoi les prix par rapport aux pays voisins? Tout simplement parce que c'est le marché pertinent. La bourse Belpex, le marché pertinent sur lequel se forment les prix en fonction des coûts marginaux c'est le Benelux, l'Allemagne, la France. C'est donc par rapport à ces pays-là qu'il faut comparer.

Je ne peux répondre avec précision à la question de Mme Van der Straeten, à savoir si c'est avec ou sans taxe ou uniquement production ou l'intégralité du prix. Je dirais que cela doit être soit l'intégralité du prix en ce compris les taxes, soit uniquement la production. Mais pas un mélange entre les deux. Si vous prenez production, distribution, transport mais pas les taxes, ce n'est plus très logique car on parle de production. En résumé, soit on prend l'ensemble en considérant qu'il reflète de manière équilibrée la part production, soit on prend uniquement la part production mais pas un mélange entre ces deux types de paramètres.

Le but de ce dispositif est d'être préventif bien plus qu'être un système de sanction.

À partir du moment où le comité de suivi, tous les ans, vérifie que les prix offerts aux ménages en Belgique sont restés dans la moyenne, qu'à la fin de l'année, il fait un rapport au ministre et que, sur cette base, le ministre peut suggérer au ministre de l'Économie de bloquer les prix durant une période donnée afin de récupérer ce qui aurait été un bénéfice indu, voilà qui constitue un mécanisme qu'on espère voir fonctionner correctement, de manière préventive. Pour éviter la sanction et le blocage des prix, chacun veillera à ne pas dépasser les prix moyens des pays voisins.

S'agit-il d'un prix régulé? Pas tout à fait puisque ce n'est pas un prix fixé. Le prix n'est pas fixé: il est pour l'ensemble des producteurs et fournisseurs, pas seulement pour l'un d'entre eux. Ensuite, il ne fixe pas un plafond; il fixe une moyenne, une référence par rapport à laquelle on regardera. Cette référence est elle-même fluctuante puisqu'elle est elle-même fixée selon une logique de prix de marché.

C'est un prix pré-régulé, si vous voulez, ou un prix quasi régulé, mais pas tout à fait régulé. C'est pourquoi il faudra que le comité de suivi veille à éviter que cela ne profite au producteur dominant. Vous avez raison: un prix régulé, fixé bas, peut être une manière de rendre la concurrence tout à fait impossible. Il faut aussi éviter ce type de situation. C'est pourquoi il vaut mieux pour tous que cela fonctionne de manière préventive et non sous une forme de sanction ou de correction.

Sur les autres producteurs, il me semble avoir répondu. Nous attendons de savoir quelle sera la clarification de la situation auprès de la Commission pour finir avec eux.

Les GRD sont-ils concernés par le cadre réglementaire et normatif stable? Non, nous parlons ici du cadre global. Cela ne signifie pas que nous bloquerons ou interdirons, sur tel ou tel segment du marché, d'autant plus que les tarifs de distribution sont destinés à être régionalisés dans un horizon proche.

En ce qui concerne l'accès aux sites: non, il ne s'agit pas uniquement de l'accès aux sites de la mer du Nord: c'est l'accès aux sites en général. C'est une clause normale et classique qui se retrouve dans n'importe quel préaccord. Il y est dit: "Je m'engage à investir autant, mais uniquement si c'est possible". On ne sanctionnera pas un groupe qui n'aura pas investi ce qu'il est censé investir s'il n'a jamais pu avoir les conditions matérielles pour réaliser ces investissements.

La création des emplois concerne-t-elle des emplois nets? Ce n'est pas 10 000 emplois en plus des 13 000 emplois jusqu'ici, dont aucun ne viendra à pension jusque-là. Mais c'est un engagement à maintenir les 13 000 jusqu'à leur durée de fin normale et, par ailleurs, à procéder à un recrutement de 10 000 dans les cinq ans. On peut penser que la pyramide des âges dans le secteur est assez élevée, mais j'imagine mal qu'on procède au renouvellement des 2/3 dans les cinq ans. Je sais que c'est un engagement comportant un solde positif, bien entendu avec une part de remplacement de personnel, mais c'est important d'assurer que ce personnel sera effectivement remplacé.

La tendance générale aujourd'hui, dans un grand nombre de secteurs, est de ne pas remplacer les membres du personnel atteignant la limite d'âge. Il s'agit donc d'un engagement important.

Le flux d'études est bien de 5 millions par an pour une durée de 5 ans, au bénéfice des institutions de recherche nucléaire, c'est-à-dire, à ma connaissance, au moins le SCK/CEN et l'IRE, sans qu'il y ait a priori de clé de répartition. Je vous rappelle que l'IRE et le CEN travaillent très souvent ensemble et partagent des intérêts communs pour un certain nombre de projets. Cela ne doit donc pas nécessairement faire l'objet d'une clé de 50-50.

La possibilité de capitalisation existe parce que, dans certains cas, une prise de participation privée à un projet donné pourrait être envisagée au bénéfice du producteur. Cela se pratique dans d'autres secteurs.

À la question de savoir si la contribution est une réduction d'impôts, ma réponse est non. Cette contribution n'a rien à voir avec les impôts normaux de l'entreprise. Il s'agit d'une contribution spéciale sur les bénéfices du nucléaire. Cette contribution sera, une fois payée, très probablement retirée de la base imposable, comme n'importe quelle contribution payée. Il ne s'agit pas pour autant d'une réduction d'impôts. Cette somme n'est pas enlevée de la masse fiscale. Elle est payée en tant que contribution spéciale sur un bénéfice spécial.

**01.18 Peter Logghe** (Vlaams Belang): Ik heb nog een aantal opmerkingen. Ik nam nota van uw verklaring dat het protocolakkoord niets te maken heeft met concurrentieversterking op het vlak van energieverstrekking. Ik hoop dat die concurrentieversterking er ooit nog komt. Ik moet de eerste aanzet nog zien. Niet alleen ik ben heel pessimistisch, ook specialisten zoals professor Eric de Keuleneer werpen u voor de voeten dat u onduidelijk blijft over hoe u de dominante positie van een speler op de markt zal veranderen. U blijft rond de pot draaien. Wij horen geen concrete maatregelen.

Ik neem er nota van dat u de CREG niet wil opnemen in het opvolgingscomité om ze te sparen en de onafhankelijkheid veilig te stellen. Met een glimlach op het gelaat neem ik nota van deze opmerking.

Zult u het protocolakkoord voorleggen aan de Europese Commissie of niet? Wat inzake de bemerking: "Le Comité se verra également confier la mission de vérifier annuellement que le prix pratiqué pour les ménages ne dépasse pas (...)". Mag dit comité zomaar verifiëren? Dat moet de Europese Commissie beslissen.

U heeft het over een clause die beperkt is tot de windmolens offshore maar van toepassing zou zijn op alle windmolenparken. Ik dacht dat het windmolenpark onshore gewestelijke materie was? Zijn de Gewesten betrokken in het overleg over het protocolakkoord?

**01.19 Tinne Van der Straeten** (Ecolo-Groen!): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, eerst was er een akkoord zonder handtekening. Daarna was er een akkoord met handtekening. Vandaag is het een voorakkoord, weliswaar gehandtekend.

Er zijn een aantal intenties, maar wat uiteindelijk op papier zal komen, blijft een vraag.

**01.20 Paul Magnette**, ministre: (...)

**01.21 Tinne Van der Straeten** (Ecolo-Groen!): Dat is waar, maar dan moet dat in de plenaire vergadering niet worden verkocht als zou alles in kannen en kruiken zijn en als zou er een akkoord zijn, want dat is niet zo.

**01.22 Servais Verherstraeten** (CD&V): Een voorakkoord strekt partijen ook tot wet en er geldt ook een precontractuele aansprakelijkheid.

**01.23 Tinne Van der Straeten** (Ecolo-Groen!): Daar gaat het niet over. De eerste minister heeft de oppositie gesust met wacht maar, er zal een akkoord zijn. Wat u hebt, is een voorakkoord over grote lijnen en intenties, zoals u trouwens zelf net als collega Verherstraeten hebt gezegd.

**01.24 Paul Magnette**, ministre:(...)

**01.25 Tinne Van der Straeten** (Ecolo-Groen!): Het staat erop: protocolakkoord. Er staat ook letterlijk op dat u nog verder gaat onderhandelen.

Ten gronde, de minister spreekt graag ten gronde. Het opvolgingscomité. Ik vind dat u zich er een beetje te gemakkelijk van af maakt met de verwijzing naar de hoorzitting van vorige week en de rol van de CREG. Natuurlijk heeft u gelijk dat het niet de CREG toekomt de politieke beslissing te nemen over de verdeling van het gerecupereerde geld. Dat is natuurlijk wel het enige facet dat hier in punt vier van uw tekst niet wordt vermeld. In punt vier wordt er niet gesproken over de verdeling van de centen. U mag mij zeggen waar het staat, mijnheer de minister.

**01.26 Paul Magnette**, ministre: Mais tout y est! C'est ce comité qui propose la contribution, qui vérifie les prix et le respect des engagements, etc.

**01.27 Tinne Van der Straeten** (Ecolo-Groen!): Wat het controlecomité doet, lees ik in de tekst. Het zal naar de productieprijzen kijken, die jaarlijks evalueren en vergelijken met de marktprijzen, de prijzen voor de huishoudens onder de loep nemen en een voorstel doen, aan de hand van een aantal parameters, hoe hoog de rente moet zijn. U zegt dat de CREG daarbij niet kan worden betrokken, omdat er moet worden gearbitreerd hoe die rente vervolgens zal worden besteed en verdeeld, wat er naar het budget zal gaan, wat naar energie-investeringen enzovoort. Net dat staat er niet in. Ik ben het met u eens dat het niet aan de CREG is om dat te doen.

Wij hebben wel twee keer een wetswijziging goedgekeurd om de CREG alle bevoegdheden te geven voor de zaken die in de tekst staan: het nagaan van de productieprijzen, het nagaan van de evolutie van de prijzen voor de residentiële klanten, het nakijken of de niveaus niet stijgen of dalen en dergelijke. Wij hebben twee keer de elektriciteits- en gaswet gewijzigd, opdat zij dat zou kunnen doen. Net die bevoegdheid zult u evacueren. Ik vind dat niet ernstig.

**01.28 Paul Magnette**, ministre: Mais pas du tout. La CREG a les compétences. Elles sont dans la loi. Ce n'est pas parce qu'on fait une loi qui établit un organisme de contrôle en plus et de réparation, qu'on en enlève au premier. C'est encore des procès d'intention.

**01.29 Tinne Van der Straeten** (Ecolo-Groen!): Goed, ik ga mee in uw redenering dat het niet erg is dat er nog een extra controleorgaan is die dat doet.

**01.30 Paul Magnette**, ministre: Vous voulez un seul organe. Vous ne voulez pas d'un deuxième. C'est une différence philosophique. (...)

**01.31 Tinne Van der Straeten** (Ecolo-Groen!): Dat is niet waar. Mag ik misschien ook gewoon uitspreken?

Ik ga mee in uw redenering. Het is niet erg dat er nog een bijkomend orgaan is. Dan hebben we de CREG, het Prijzenobservatorium, het Energieobservatorium en nu ook nog een opvolgingscomité. Ik stel voor dat u ineens overgaat tot de oprichting van een vijfde orgaan, namelijk een coördinatiestructuur voor die vier structuren. Ik heb u een aantal maanden geleden ondervraagd, mijnheer de minister, over de manier waarop die vier instanties met elkaar zouden samenwerken. Op dat moment was het controlecomité nog niet uitgevonden! Uw antwoord was dat daar eigenlijk nog niet over nagedacht was. Ze hebben elk hun eigen taak en doen allemaal een beetje hetzelfde, maar als ze dan tot tegenstrijdige conclusies zouden komen, wat perfect mogelijk is, is daar geen oplossing voor. Men zou zich ook kunnen afvragen wat al die staatssecretarissen van Administratieve Vereenvoudiging daarvan vinden, en of dat een efficiënte besteding is van overheidsmiddelen.

Ik voel me een beetje onnozel, omdat ik twee keer een wetswijziging heb goedgekeurd om eindelijk aan de CREG de bevoegdheden te geven die ze nodig heeft, om dan vast te stellen dat essentiële bevoegdheden totaal worden geëvacueerd. Wanneer u het argument van de onafhankelijkheid aanhaalt, hebt u gelijk wat betreft de arbitrage inzake de manier waarop de middelen moeten worden besteed, maar niet wat betreft de monitoring van de prijzen.

Mijnheer de minister, u kunt het misschien zeer goed uitleggen, maar wat zullen we uiteindelijk krijgen? Het controlecomité zal een rapport maken. Vervolgens zal de CREG, terecht, zeggen, op basis van een derde pakket, dat ze die informatie ontvangen heeft en dat ze daar totaal anders over denkt. In dat geval zitten wij hier in de commissie vragen te stellen over het feit dat het hier gaat over twee tegenstrijdige rapporten. Dat is gewoonweg niet ernstig.

**01.32 Paul Magnette**, ministre: En Belgique, que les prix soient respectés ou dans la moyenne, il ne faut personne pour le faire! On le verra tout de suite aux statistiques et aux publications. Simplement ce groupe le constatera, c'est politique, il ne va pas l'évaluer et l'établir. On connaît les prix du marché, en Belgique, ils sont établis par la CREG. Ce groupe va simplement, par un constat politique, voir si on a dépassé la moyenne et faire un rapport au ministre afin de le lui signaler.

**01.33 Tinne Van der Straeten** (Ecolo-Groen!): Mijnheer de minister, dat is geen politieke vaststelling. Dat is een feitelijke vaststelling. U weet ook dat in het controlecomité waarin ook de producenten zetelen, de producenten een derde van het gewicht hebben, omdat het comité drieledig is samengesteld. U weet ook

wat dan de resultaten van het controlecomité zullen zijn. Wij weten allemaal hoe het controlecomité heeft gewerkt, met name bij consensus. Bij consensus!

De heer George is nu even weg, maar het doorvoeren van tariefdalings werd op een gegeven moment door het controlecomité beslist. Ging het om een grote daling? De daling was niets, omdat het controlecomité een consensusorgaan is.

**01.34 Katrien Partyka** (CD&V): Wie heeft in 2003 de energiemarkt zonder maatregelen geliberaliseerd?

**01.35 Tinne Van der Straeten** (Ecolo-Groen!): De wet werd door de heer Poncelet goedgekeurd.

**01.36 Katrien Partyka** (CD&V): Wij moeten toch een beetje ernstig blijven. Met alle respect, maar ik heb het ook al tegen Bruno Tobback gezegd.

(...): Dat gebeurde onvoorbereid.

**01.37 Katrien Partyka** (CD&V): Dat gebeurde onvoorbereid en zonder maatregelen.

Er zijn toen fundamentele fouten gemaakt. Toen, niet nu. (...)

**01.38 Tinne Van der Straeten** (Ecolo-Groen!): Als we die toer opgaan, dan doe ik mee, collega Partyka. De liberaliseringswet is goedgekeurd door de heren Poncelet, ...

**01.39 Katrien Partyka** (CD&V): We opereren nu in de mate van het mogelijke.

**01.40 Tinne Van der Straeten** (Ecolo-Groen!): ... Dehaene en Van Rompuy als vice-eerste minister.

**01.41 Katrien Partyka** (CD&V): Dat is niet waar. Wat u zegt, gaat over de omzetting van de eerste richtlijn. Die was niet zo bepalend als die in 2003.

**01.42 Willem-Frederik Schiltz** (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, ik stel voor dat we die klauwende katten uit elkaar trekken. (*Hilariteit*)

De **voorzitter**: Het was nochtans een zeer goed debat.

**01.43 Willem-Frederik Schiltz** (Open Vld): Collega Partyka, ik heb nu het woord. Ik zit al een uur rustig te luisteren naar eenieder en te wachten tot ik het woord krijg.

**01.44 Katrien Partyka** (CD&V): Mijnheer Schiltz, uw opmerking is een flauwe opmerking. Als vrouwen discussiëren, worden ze katten genoemd. Als mannen discussiëren, heet dat een ernstige discussie.

**01.45 Willem-Frederik Schiltz** (Open Vld): Mevrouw Partyka, mevrouw Van der Straeten, ik vind het flauw dat een debat, dat moet gaan over een technische materie en over een toekomstige realisatie van projecten, hier verwordt tot een open moddergegooi, over wie wat heeft gedaan.

**01.46 Katrien Partyka** (CD&V): Dat is niet waar.

**01.47 Willem-Frederik Schiltz** (Open Vld): Wel waar. Mevrouw Van der Straeten spreekt over het controlecomité. Mevrouw Partyka zegt daarop dat de liberalisering het probleem was en dat we daardoor nu met de gebakken peren zitten.

**01.48 Katrien Partyka** (CD&V): Open Vld was daar ook bij, dat is juist.

De **voorzitter**: Collega's, laat u de heer Schiltz even uitspreken.

**01.49 Willem-Frederik Schiltz** (Open Vld): Het is tijd dat het debat gaat over wat er vandaag voorligt, met

name over het beleid dat onze minister van Energie vooropstelt om de situatie te verbeteren. Dat er problemen zijn, weten we allemaal. Het heeft echter geen enkele zin om te blijven hameren op wat er in verleden is misgegaan. Ik zou zo terug kunnen gaan tot wat er 150 jaar geleden is misgedaan, bij de creatie van België, enzovoort.

**01.50 Tinne Van der Straeten** (Ecolo-Groen!): De opwinding van de heer Schiltz is totaal onterecht. Het gaat hier wel degelijk over wat er hier vandaag voorligt, namelijk de oprichting van een opvolgingscomité dat drieledig paritair wordt samengesteld, en waarvan de producenten deel uitmaken en bevoegdheden hebben waarvan ik meen dat het niet nodig is om ze te delegeren naar een ander orgaan, ook al kan dat Europees gezien wel. Tenzij natuurlijk als het gaat over de verdeling van de nucleaire rente, want dat is inderdaad een politieke beslissing. Dat is echter het ene punt dat in punt 4 niet wordt vernoemd.

**01.51 Paul Magnette**, ministre: (...) ... ne permet pas au régulateur, sur un marché libéralisé, de donner au régulateur le pouvoir de réguler les prix de la production. Pour ce segment-là, nous avons besoin d'un comité supplémentaire qui, certes, est avec les producteurs, mais qui préserve toute la marge de décision du gouvernement.

**01.52 Tinne Van der Straeten** (Ecolo-Groen!): Mijnheer de minister, daarmee ga ik akkoord, maar dat doet u niet in uw tekst. Als de prijzen nadien worden gereguleerd op grond van een... Er wordt de minister een opvolgingsrapport gegeven dat wordt gemaakt door de opvolgingscommissie. Vervolgens — dat hebt u daarnet zelf gezegd — doet de minister voorstellen aan de regering. Als er dus een regulering komt, is het aan de minister en aan de regering om te handelen, maar sowieso niet aan de CREG en zeker niet aan het opvolgingscomité. Ik denk dus dat men zich hier moet beperken tot wat er in de tekst staat. Het gaat over monitoring, dat staat er letterlijk in, en dan een rapport aan de minister, enzovoort. Voor de bevoegdheden die de CREG vandaag heeft, hebben we de wet twee keer gewijzigd. Het is vooruitlopen op de feiten maar ik hoop dat men in de tekst die dan wordt voorgesteld meteen ook inschrijft dat degenen die deel uit maken van het controlecomité de bevoegdheid hebben van officier van gerechtelijke politie om die dingen op te vragen. Net daarom hebben wij de tekst van de elektriciteitswet twee keer moesten wijzigen.

**01.53 Paul Magnette**, ministre: Pour demander quoi? La CREG a tout! Que voulez-vous qu'elle demande en plus? Les prix de marché sont connus, ils sont publics. En matière de coûts de production, la CREG a tous les pouvoirs. Si vous les donnez aux membres du comité, dans ce cas, vous allez commencer à créer une concurrence entre les deux.

**01.54 Tinne Van der Straeten** (Ecolo-Groen!): Dan is het toch gemakkelijker om te zeggen “Het is de CREG”. Voor het politieke deel dat gaat over de verdeling kan u een commissie oprichten die dan advies geeft.

Ik vind het frappant dat u zegt dat de concurrentie alleen over de drie centrales gaat, maar in het geval van de nucleaire rente gaat het dan over de zeven centrales. In niks wordt er een monopolie gebetonneerd omdat de levensduurverlenging van de drie eerste centrales maar draait om 11 procent van de productie. De prijzen worden natuurlijk niet alleen bepaald door de eerste drie centrales. Als ik u goed begrijp is er absoluut geen probleem om over het wetsvoorstel van collega Schiltz te stemmen. De andere centrales kunnen perfect worden geveild. In deze kunnen we marktbevorderende maatregelen nemen.

Ik sluit af met een anekdote waarover ik nog een mondelinge vraag zal indienen. Het stabiele en regulerende kader gaat enkel over het nucleaire speelveld. In verband met de vragen van mevrouw Plasman over Synatom en dergelijke wachten we een onderzoek af van het MYRRHA. Zou het dan ook niet wenselijk zijn dat u wacht met de heronderhandeling van de conventies met betrekking tot Synatom, met Electrabel enerzijds en vermoedelijk SPE anderzijds, over het betalen van de provisies? Die conventies zouden moeten worden aangepast aan de wetswijziging van uw voorganger, de heer Verwiltghen. Als u dan toch wacht op een onderzoek van het MYRRHA, dan is het maar netjes om ook dat uit te stellen.

Tussen de soep en de patatten zegt u dat ze misschien op langere termijn kunnen betalen, de centrales mogen langer openblijven, ze hebben meer tijd om het fonds vol te storten.

In de nucleaire inventaris staat letterlijk dat vijf extra jaren een extrakostprijs van 50 procent betekent voor de bestraalde splijstof. Ik zou er niet zomaar a priori van uitgaan dat de bedragen hetzelfde zouden blijven of dat er niet meer geld moet komen in het Synatom-fonds ten gevolge van een levensduurverlenging.

**01.55 Cathy Plasman** (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik zal niet in herhaling vallen, want wij hebben ons standpunt al een paar keer duidelijk gemaakt. Ik verwacht na het voorakkoord, zoals de heer Verherstraeten zegt, een aantal boeken ter uitvoering ervan, zoals in het Fortis-dossier. Wij zijn zeer benieuwd naar de uitvoering en naar hoe u dat alles zult concretiseren.

Ik heb nog een opmerking in verband met de implicaties op het gewestelijk beleid. Ik hoop dat er geen enkele chantage is of dat bepaalde sites voorrang zouden krijgen, ook niet van Sita, Fabricom enzovoort. Het aantal tewerkstellingsplaatsen is natuurlijk verbonden aan een aantal sites en productie-installaties. In Gent was er een discussie over de verbrandingsoven. Ik denk dat wij daar geen achterkamertjespolitiek hebben gevoerd en een aantal toegevingen hebben gedaan.

De **voorzitter**: Mevrouw Gerkens had nog het woord gevraagd. Zij wou nog in het debat haar woordje meespreken. Zij zit echter in de commissiezaal hiernaast. Daarna kunnen wij het debat denkelijk afronden.

**01.56 Servais Verherstraeten** (CD&V): Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord.

Door de oudste centrales tien jaar langer open te houden, is er, mijns inziens, een belangrijke stap gezet om onze gezinnen en ondernemingen voldoende energie tegen een betaalbare prijs ter beschikking te stellen, zonder dat we al te afhankelijk worden van andere landen.

Voor u, mijnheer de minister, is er de komende weken en maanden heel wat werk op de plank, namelijk de uitvoering van het akkoord en verdere onderhandelingen met Suez, andere producenten en de EU.

Ik vind het protocol een goed uitgangspunt voor meer investeringen in hernieuwbare energie. Het houdt tevens een garantie in op werkgelegenheid in de sector in ons land en op een variabele bijdrage aan de overheid. De bijdrage zal over vijf jaar worden aangepast op basis van ongetwijfeld gewijzigde parameters, aangezien de prijs van de energie op de internationale markt alleen maar zal toenemen. Bijgevolg zullen wellicht ook de winsten van de producenten toenemen en op die manier ook de bijdragen aan de overheid. Dat lijkt me de logica zelve. Die bijdrage kunnen we vervolgens ten gunste van de burgers, de ondernemingen en de gezinnen investeren.

Ik juich ook de extra investeringen voor onze nucleaire wetenschappelijke instellingen toe, mijnheer de minister. Ik denk dat het nodig is dat we onze knowhow hier op een hoog internationaal niveau houden. U weet dat ik dat een zeer warm hart toedraag en een lans breek voor het MYRRHA-project.

**01.57 Paul Magnette**, ministre: J'en ai aussi une dans ma circonscription. Donc je suis très attentif.

*L'incident est clos.*  
*Het incident is gesloten.*

De **voorzitter**: Ik raadpleeg even de commissie. Nogal wat leden hebben er geen bezwaar tegen dat hun vragen worden uitgesteld. Andere leden, zoals mevrouw Van der Straeten, mevrouw Partyka en de heer Arens zouden wel graag hun vragen stellen.

(...): (...)

De **voorzitter**: Samengevoegde vragen zullen natuurlijk wel aan bod komen.

## **02 Samengevoegde vragen van**

- de heer Peter Logghe aan de minister van Klimaat en Energie over "de Federale Ombudsman Energie" (nr. 15464)
- mevrouw Katrien Partyka aan de minister van Klimaat en Energie over "de ombudsman voor energie" (nr. 15526)

## **02 Questions jointes de**

- M. Peter Logghe au ministre du Climat et de l'Énergie sur "le médiateur fédéral de l'énergie" (n° 15464)
- Mme Katrien Partyka au ministre du Climat et de l'Énergie sur "le médiateur de l'énergie" (n° 15526)

*Président: Joseph George.*

*Voorzitter: Joseph George.*

**02.01 Peter Logghe** (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb u in september al de vraag gesteld of u kon bevestigen dat de nieuw benoemde ombudsman voor Energie, die officieel sinds 1 september aan de slag was, gewoon niet kon optreden als ombudsman omdat er nog geen Franstalige kandidaat was geselecteerd en de ombudsman alleen in college kan optreden met zijn Franstalige collega. U vond die toestand ook ontoelaatbaar en u hoopte op een Franstalige ombudsman, in elk geval tegen 9 oktober. U herinnert zich dat wellicht. Ook die datum is ondertussen verstreken.

Ik kom tot mijn vragen, mijnheer de minister.

Wat is de huidige toestand? Is de Franstalige kandidaat ondertussen opgedoken? Wanneer gaat hij aan de slag?

Als er nog geen Franstalige kandidaat is opgedoken, hoelang moeten we dan nog wachten op een geselecteerde Franstalige ombudsman?

Als er zich geen geschikte Franstalige kandidaat aandient, mijnheer de minister, verdient het dan geen aanbeveling om de reeds aangestelde ombudsman van de Nederlandse taalrol de bevoegdheid te geven om eindelijk aan het werk te gaan? Ik insister toch op een duidelijk antwoord.

Heeft de Nederlandstalige ombudsman voor Energie ondertussen al een adres, een e-mailadres, een telefoon- of faxnummer, waarop hij kan worden bereikt?

**02.02 Katrien Partyka** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de Nederlandstalige ombudsman is sinds 1 september 2009 benoemd. De procedure voor de aanwerving van een Franstalige ombudsman is zo goed als afgerond. Is er ondertussen een geschikte, Franstalige kandidaat weerhouden? Kan hij of zij in dienst treden?

Zijn er al extra personeelsleden voor de ombudsdienst aangeworven?

Heeft de Nederlandstalige ombudsman al nuttig werk kunnen verrichten? Kan hij al concreet werken, hoewel zijn Franstalige collega er nog niet is?

Hij heeft vanmorgen op de Nederlandstalige radio nog aangegeven dat, indien er geen Franstalige collega zou komen, hij het raadzaam zou achten zelf al te kunnen beginnen werken.

In welke mate zal de federale ombudsman op basis van het principe van het enige loket werken?

**02.03 Minister Paul Magnette:** Mijnheer de voorzitter, mijnheer Logghe, mevrouw Partyka, Selor heeft mij zojuist de resultaten van de selectie voor de aanwerving van een Franstalige ombudsman voor Energie medegedeeld. Helaas is uit de selectie geen enkele laureaat voortgekomen. De Franstaligen hebben dus niet de intellectuele capaciteiten om ombudsman te worden. Dat is "off the record".

Deze week nog zal een schrijven worden gericht met het verzoek een nieuwe selectie op te starten.

De Nederlandstalige ombudsman is per 1 september 2009 in dienst getreden. Hij heeft stappen ondernomen om zich met lokalen en materiaal uit te rusten. De wet bepaalt evenwel dat de ombudslieden collegiaal zouden optreden, wat betekent dat de Nederlandstalige ombudsman alleen geen beslissing kan nemen.

Op dit ogenblik worden de klachten nog steeds door de FOD Economie behandeld, en zulks tot de indiensttreding van de Franstalige ombudsman.

Ik verduidelijk tevens dat wettelijk is bepaald dat federale ombudslieden in het raam van het enige loket, contact met hun gewestelijke ambtgenoten zouden opnemen om een akkoord te sluiten, zodat de burgers zich slechts tot een enkele gesprekspartner hoeven te richten.

**02.04 Peter Logghe** (Vlaams Belang): Ik vind het plezant, mijnheer Magnette. Ik lach graag met mezelf en nog het liefst met iemand anders, maar dat vind ik Absurdistan in het kwadraat.

Het is bijna november. Ik hoor dat die man zijn dienst aan het uitbouwen is, maar heeft hij al een e-mailadres, een adres, een telefoonnummer, een faxnummer? Waar kan die persoon worden bereikt? Ik neem aan dat hij momenteel niet kan worden bereikt, tenzij men zijn telefoonnummer via de FOD Economie te pakken krijgt.

De vorige keer zei u dat u, bij gebrek aan een geschikte Franstalige kandidaat, er ook zou voor pleiten om die persoon te laten beginnen werken. Dit is immers een absurde situatie. Er is nu nog geen Franstalige kandidaat. Ik vraag u dan ook heel concreet wat u zult doen. Mag de Nederlandstalige ombudsman dossiers aanleggen? Kan hij beginnen werken?

Wanneer mogen wij u hierover terug ondervragen? Met andere woorden, wanneer zal de volgende selectieronde van Selor afgelopen zijn?

Neemt u het mij niet kwalijk, maar ik zal u hierover blijven ondervragen. Dat kan toch niet!

**02.05 Paul Magnette**, ministre: Je suis évidemment le premier à regretter cette situation.

**02.06 Katrien Partyka** (CD&V): Mijnheer de minister, vorige keer zei ik dat de selectievoorwaarden misschien beter meteen worden aangepast. Misschien was dat ook beter gebeurd. Misschien hadden wij die voorwaarden minder streng moeten maken zodat er meer kandidaten in aanmerking konden komen. Ik denk dat dit inderdaad het probleem is.

Ik moet mij aansluiten bij de opmerkingen van collega Logghe.

**02.07 Minister Paul Magnette**: En het was gemakkelijk.

**02.08 Katrien Partyka** (CD&V): Als er na twee pogingen geen kandidaat is, wat doet u dan denken dat er na een derde poging wel een kandidaat zal zijn? Ofwel is de functie niet aantrekkelijk, ofwel zijn de aanwervingsvoorwaarden te streng.

Kan de Nederlandstalige nu al effectief werken?

**02.09 Peter Logghe** (Vlaams Belang): Hij mag niet.

**02.10 Minister Paul Magnette**: Hij kan zijn werk voorbereiden en hij doet dat ook.

**02.11 Peter Logghe** (Vlaams Belang): Hij mag geen beslissingen nemen.

**02.12 Paul Magnette**, ministre: Je vais même examiner si une modification de la loi peut être envisagée. Il faut qu'il commence car cette situation est absurde. J'espère que le Selor agira très vite.

**02.13 Katrien Partyka** (CD&V): Mijnheer de minister, zult u de mogelijkheid onderzoeken om de wet aan te passen, om hem toch te laten werken?

**02.14 Paul Magnette**, ministre: Il y a la loi sur l'usage des langues (...).

*Het incident is gesloten.  
L'incident est clos.*

### **03 Samengevoegde vragen van**

- mevrouw Tinne Van der Straeten aan de minister van Klimaat en Energie over "de inbreukprocedure tegen België betreffende de gastransitwet" (nr. 15517)
- mevrouw Katrien Partyka aan de minister van Klimaat en Energie over "de Europese inbreukprocedure tegen de wet inzake gastransporttarieven" (nr. 15523)
- de heer Flor Van Noppen aan de minister van Klimaat en Energie over "de inbreukprocedure van de Europese Commissie tegen de gaswet" (nr. 15544)
- de heer David Clarinval aan de minister van Klimaat en Energie over "de inbreukprocedure van de

**Europese Commissie tegen België met betrekking tot de doorvoer van aardgas" (nr. 15878)**

**03 Questions jointes de**

- Mme Tinne Van der Straeten au ministre du Climat et de l'Énergie sur "la procédure d'infraction engagée contre la Belgique concernant la loi sur le transit de gaz" (n° 15517)
- Mme Katrien Partyka au ministre du Climat et de l'Énergie sur "la procédure d'infraction engagée par les instances européennes concernant la loi sur les tarifs de transport du gaz" (n° 15523)
- M. Flor Van Noppen au ministre du Climat et de l'Énergie sur "la procédure d'infraction engagée par la Commission européenne concernant la loi sur le gaz" (n° 15544)
- M. David Clarinval au ministre du Climat et de l'Énergie sur "la procédure d'infraction lancée par la Commission européenne contre la Belgique dans le transit de gaz naturel" (n° 15878)

**03.01 Tinne Van der Straeten** (Ecolo-Groen!): Mijnheer de minister, op 8 oktober heeft de Europese Commissie een inbreukprocedure gestart tegen België wegens de wet van 10 maart 2009 inzake de doorvoer van gas. De Europese Commissie argumenteert, voor ons niet onverwacht, dat de wet tegen het Gemeenschapsrecht indruist om een onderscheid te maken tussen transport en transit, daar het begrip "doorvoer" al enige tijd is afgeschaft.

Ook zegt de Europese Commissie dat uitzonderingen op de gereguleerde toegang strikt moeten passen in de communautaire regelgeving. Wij hebben in de parlementaire bespreking zeer uitgebreid stilgestaan bij die zaken. Er is zeer herhaaldelijk verwezen naar de Europese regelgeving en ook naar de standpunten van de Europese Commissie. Ik verwijs naar de briefwisseling met België en naar een antwoord van commissaris Piebalgs op een vraag van Bart Staes. Dat zijn allemaal zaken die tijdens de parlementaire besprekingen zijn afgedaan als niet relevant, niet aan de orde en dergelijke meer.

Ondertussen werd bekend dat de CREG zelf de wet van 10 maart 2009 aanvecht voor het Grondwettelijk Hof, om uit te klaren of de CREG de Europese dan wel de Belgische wetgeving moet toepassen.

Handhaaft u uw standpunt dat de regeling in de wet van 10 maart 2009 niet strijdig zou zijn met het Gemeenschapsrecht? Indien wel, op basis van welke argumenten? Indien niet, wat impliceert dat dan? Wordt de wet dan ingetrokken of aangepast?

Een inbreukprocedure wordt doorgaans voorafgegaan door een precontentieuze procedure, waarbij de Commissie aan een lidstaat informatie of verduidelijking vraagt. Welke vragen werden aan België gesteld in de precontentieuze procedure? Wanneer was dat? Wat waren de antwoorden van België?

Ten slotte, wat impliceert heel de toestand voor de bepaling van de tarieven voor transit en transport?

**03.02 Katrien Partyka** (CD&V): Mevrouw Van der Straeten heeft al vernoemd dat we de discussie over Distrigaz en co uitgebreid hebben gevoerd. Een tweede deel gaat over de communautaire bepalingen inzake de voorwaarden voor toegang van derden tot het transportnet. Ook dat hebben we toen uitgebreid besproken.

We hebben er destijds ook op gewezen dat een en ander niet conform de Europese regels zou zijn, maar u hebt toen geantwoord dat het wel was overlegd. Waarom nam u toen dat standpunt in?

Wat me nog meer interesseert, is wat u nu aan de Europese Commissie zal antwoorden. U zult namens België immers een antwoord moeten formuleren. Welke elementen zult u daarin verwerken?

Zult u de wet aanpassen? Welke aanpassingen zult u doorvoeren? Welke concrete gevolgen zal dat hebben voor de verschillende actoren, de beheerder, de bevrachter en de eindafnemer?

**03.03 Flor Van Noppen** (N-VA): De Europese Commissie startte enkele weken geleden een inbreukprocedure tegen ons land in verband met de gaswet van 10 maart 2009. Zoals reeds voorspeld bij de bespreking van het wetsontwerp heeft de Europese Commissie een probleem met het onderscheid bij de tarifiering tussen transit en transport van het gas. De Commissie meent dat zulks in strijd is met het Gemeenschapsrecht, omdat het een belemmering kan zijn voor nieuwe bedrijven die op onze markt actief willen worden. Ook de CREG roert zich en maakte nog voor de beslissing van de Commissie de kwestie aanhangig bij het Grondwettelijk Hof.

Tijdens de bespreking van het wetsvoorstel maakte u zich sterk dat de Europese Commissie geen bezwaar had tegen de gang van zaken. Dat blijkt nu een grote vergissing te zijn. Op welke manier hebt u dat op voorhand afgetoetst bij de Commissie?

Op basis van welke informatie besloot u dat voor Europa alles in orde was?

Welk gevolg zult u geven aan de acties van de Commissie en van de CREG?

Wacht u tot ons land voor het Europees Hof van Justitie wordt veroordeeld of tot de wet door het Grondwettelijk Hof wordt vernietigd?

Zult u de wetgeving nu al aanpassen?

Zult u de Commissie nog proberen te overtuigen van de constructie of legt u zich neer bij haar bevindingen?

**03.04** Minister **Paul Magnette**: In overeenstemming met de Europese procedureregels werd België in gebreke gesteld op 8 oktober betreffende de conformiteit van de wet van 10 maart 2009. België heeft een termijn van twee maanden om hierop te antwoorden. Zoals de Commissie zelf aanhaalt in haar ingebrekestelling, kan zij, indien zij niet akkoord gaat met het geleverde antwoord, een met redenen omkleed advies uitbrengen, waarop ook een antwoord dient verschaft te worden.

Ik kan u momenteel nog geen verdere details verschaffen, omdat ik heb gevraagd om de ingebrekestelling te ontleden en elementen van antwoord voor te bereiden. Het is dan ook pas op dat ogenblik dat ik u meer details kan geven, wat ik niet zal nalaten te doen, en bekijken of de wet al dan niet dient te worden aangepast.

**03.05** **Tinne Van der Straeten** (Ecolo-Groen!): Mijnheer de minister, dat is een nietszeggend antwoord. Ik heb de ingebrekestelling ook gelezen. Alle punten die in de ingebrekestelling aan bod komen, zijn zeer uitgebreid aan bod gekomen in de parlementaire bespreking. Volgens mij vergt het niet zoveel tijd, niet om daar een antwoord op te formuleren, wel om zich daar een mening over te vormen en die in het Parlement toe te lichten.

Het is heel simpel. Ofwel blijft u staan achter alles wat u in de commissie hebt gezegd. Dat wil dan zeggen dat er geen schending is van het Gemeenschapsrecht en dat wat we doen, perfect in orde is. Dat zullen we dus ook antwoorden en desnoods procederen voor het Hof van Justitie. Ofwel zegt u dat u uw mening herzieet en dat een aantal elementen toch valabel is. Dan komen wij hier met een wijziging van de wet.

Het is een beetje een raar antwoord. Veel problemen zouden ons bespaard zijn als we gewoon de Europese regelgeving volgen.

Ondertussen is ook het derde pakket interne markt, gas en elektriciteit goedgekeurd en transit verdwijnt daar helemaal uit. Dat is nog een extra reden om te zeggen dat we ons wetgevend kader toch beter wijzigen. Ik blijf daarop wachten en hoop dat ik niet hoeft te wachten op Godot.

**03.06** **Katrien Partyka** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik denk dat wij de vraag alleen maar opnieuw kunnen stellen, zodra de minister de kans heeft gehad om zijn antwoord voor te bereiden.

**03.07** **Flor Van Noppen** (N-VA): Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord, hoewel ik er niet veel slimmer van ben geworden. U werd in de commissie meermaals gewaarschuwd. Ik hoop dat u in de toekomst meer rekening zult houden met onze commissie.

*Het incident is gesloten.  
L'incident est clos.*

**04** **Vraag van mevrouw Katrien Partyka aan de minister van Klimaat en Energie over "de toepassing van de gedragscode 'De consument in de vrijgemaakte elektriciteits- en gasmarkt'" (nr. 15527)**

**04** **Question de Mme Katrien Partyka au ministre du Climat et de l'Énergie sur "l'application du code de conduite 'Le consommateur et le marché libéralisé de l'électricité et du gaz'" (n° 15527)**

**04.01 Katrien Partyka** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijn vraag gaat over de evaluatie van de gedragscode "De consument in de vrijgemaakte elektriciteits- en gasmarkt." Dat is een heel belangrijke gedragscode, als we zien hoeveel vragen en klachten er bij de FOD binnenkomen over de elektriciteits- en gasmarkt. Daarom is het belangrijk om een zicht te hebben op de precieze problemen.

Is er al een evaluatie? Zijn er al conclusies? Zijn er cijfers over de vragen, klachten en pv's die werden opgesteld in het raam van inbreuken op het akkoord? Als er pv's zijn opgesteld, hoe zit het dan met de opvolging ervan door het gerecht?

**04.02 Minister Paul Magnette:** Mevrouw Partyka, naar aanleiding van mijn interventie van 26 mei laatstleden, heb ik begin juni een nieuwe commentarennota ontvangen met betrekking tot de effectieve toepassing van het akkoord, opgesteld door de FOD Economie, meer bepaald door de Algemene Directie Controle en Bemiddeling. Het betreft een analyse van de handelspraktijken en de praktijken inzake het klantenbeheer van de leveranciers.

Zonder in detail te treden, kan ik u zeggen dat het niet te ontkennen valt dat de leveranciers inspanningen hebben geleverd, maar dat er nog steeds aandachtspunten op de agenda staan. De administratie heeft suggesties geformuleerd opdat de belangen van de consument nog beter zouden kunnen worden behartigd.

Ik wens er de aandacht op te vestigen dat het aantal klachten die zuiver betrekking hebben op het niet respecteren van het voornoemd akkoord, de jongste maanden gevoelig is verminderd en dat de controlediensten bijzonder actief zijn geweest. Die beide elementen laten mij concluderen dat de betrokken partijen niet meer dringend moesten worden samengebracht. Ik ben er echter nog steeds van overtuigd dat het akkoord moet worden herzien in het licht van de verschillende opmerkingen en suggesties van mijn administratie.

In 2008 heeft de Algemene Directie Controle en Bemiddeling 4 129 dossiers geregistreerd en behandeld met klachten of vragen aangaande de vrijmaking van de energiemarkt. In datzelfde jaar werden 4 pro justitia's opgesteld tegen energieleveranciers.

Gedurende de eerste negen maanden van 2009 heeft de Algemene Directie Controle en Bemiddeling slechts 2 260 klachten opgetekend en 7 pro justitia's opgemaakt tegen energieleveranciers.

Ik onderstreep nogmaals dat de algemene directie sinds meerdere jaren opmerkelijk werk levert en dat naar aanleiding van haar optreden de meerderheid van de leveranciers een aanzienlijke inspanning heeft geleverd en nog steeds levert om de relatie met de consument te verbeteren. Aangezien de actie van de administratie positieve effecten heeft gehad op de praktijken van de leveranciers lijkt het mij voorbarig om een procedure van vordering tot staking tegen bepaalde energieleveranciers in te stellen.

**04.03 Katrien Partyka** (CD&V): Mijnheer de minister, bedankt voor uw antwoord en alle lof voor het werk dat de FOD Economie daar doet. Ik heb daar alle respect voor. Ik denk echter dat het misschien toch niet helemaal onnuttig zou zijn om een evaluatie te maken. Als er goed werk is geleverd meen ik dat het niet zoveel werk kan zijn om daar een evaluatie van te maken om duidelijk zicht te krijgen op wat er eventueel al dan niet nog moet veranderen, buiten het klantenbeheer. Waarom niet een globale evaluatie vragen? Als het akkoord het Suez afgerond is kunnen we ons misschien echt op de consument concentreren. Dit is echt een belangrijk element dat voor de mensen concreet veel verschil maakt.

*L'incident est clos.*

*Het incident is gesloten.*

*Voorzitter: Katrien Partyka.*

*Présidente: Katrien Partyka.*

**05 Question de M. Joseph George au ministre du Climat et de l'Énergie sur "la gestion du combustible nucléaire usé" (n° 15655)**

**05 Vraag van de heer Joseph George aan de minister van Klimaat en Energie over "het beheer van gebruikte kernbrandstof" (nr. 15655)**

**05.01 Joseph George** (cdH): Madame la présidente, monsieur le ministre, actuellement, deux options

techniques existent pour la gestion du combustible nucléaire usé; le retraiter ou l'entreposer provisoirement sur les terrains des centrales nucléaires, s'il n'est pas retraité.

La Belgique a été la pionnière du retraitement du combustible nucléaire usé en MOX, un combustible recyclé, mais, depuis lors, un moratoire est intervenu et cette option a été abandonnée. D'après les chiffres fournis par l'ONDRAF, selon les hypothèses, il y a ou non retraitement.

Je suis particulièrement sensible au problème: dans la situation actuelle, le stockage du combustible usé se fait dans des piscines sur le site des centrales, différemment à Tihange et à Mol. Ces piscines ont une capacité de stockage limitée: au départ, elles n'étaient pas conçues pour accueillir du combustible pendant de longues périodes. Actuellement, le problème est que les capacités de stockage sont pratiquement atteintes et il faut trouver une solution à bref délai.

Par conséquent, monsieur le ministre, quelle attitude souhaitez-vous prendre?

Qu'envisagez-vous décider pour le retraitement du combustible nucléaire usé?

Le laissera-t-on encore sur les sites? Si oui, le problème sera d'étendre les capacités de stockage.

**05.02 Paul Magnette**, ministre: Madame la présidente, monsieur George, les bâtiments d'entreposage des combustibles usés sont conçus pour une longue période. Leur sûreté peut être garantie pendant toute la période où l'entreposage est nécessaire. Le respect de la sûreté est contrôlé par l'Agence fédérale de contrôle nucléaire. Des travaux d'entretien sont régulièrement réalisés pour continuer à garantir le niveau de sûreté maximum.

Un débat parlementaire a eu lieu sur la gestion du combustible usé en Belgique en 1993 et sur l'utilisation de combustible MOX dans les centrales nucléaires belges. Ce débat a donné lieu à l'époque à une résolution qui a été approuvée par le gouvernement.

Selon cette résolution, le retraitement du combustible irradié et le conditionnement, et l'évacuation directe de ce combustible devaient être traités sur pied d'égalité. Le contrat dont le retraitement était en cours pouvait être exécuté complètement; le contrat dont le retraitement devait encore commencer, conclu en 1991, devait être suspendu. Pour 1998, une nouvelle évaluation globale de la situation devait être faite. Cette évaluation, qui était encore provisoire, a été présentée au gouvernement en décembre 1998. À ce moment-là, le gouvernement a fait annuler le contrat de 1991.

Il a maintenu sur pied d'égalité les deux options, avec l'aval du cycle du combustible, en demandant de poursuivre les recherches. Ceci est toujours en cours. De plus, le gouvernement a demandé à Synatom, le gestionnaire du cycle du combustible nucléaire en Belgique, de ne conclure aucun nouveau traitement sans accord formel préalable du gouvernement. En 1999, le gouvernement a donc instauré un moratoire sur le retraitement du combustible. Si Synatom émettait une demande d'approbation d'un nouveau contrat de retraitement, un dossier devrait être préparé pour le gouvernement qui soumettrait de toute façon celui-ci à la Chambre des représentants.

**05.03 Joseph George** (cdH): Je prends bien note de votre réponse, mais j'attire toujours votre attention sur le fait que les capacités de stockage sont extrêmement limitées. Le problème se posera donc à bref délai.

*L'incident est clos.*

*Het incident is gesloten.*

#### **06 Questions jointes de**

- **M. Joseph George** au ministre du Climat et de l'Énergie sur "l'étude prospective gaz" (n° 15949)

- **Mme Tinne Van der Straeten** au ministre du Climat et de l'Énergie sur "l'état d'avancement des études prospectives" (n° 15957)

#### **06 Samengevoegde vragen van**

- **de heer Joseph George** aan de minister van Klimaat en Energie over "de prospectieve studie over gas" (nr. 15949)

- **mevrouw Tinne Van der Straeten** aan de minister van Klimaat en Energie over "de stand van zaken met betrekking tot de prospectieve studies" (nr. 15957)

**06.01 Joseph George** (cdH): Madame la présidente, monsieur le ministre, ma question a trait à l'étude

prospective gaz.

L'arrêté royal du 20 décembre 2007 stipule que l'étude prospective serait établie par la direction générale de l'Énergie au plus tard le 15 mars 2008 et adaptée annuellement.

Lors d'une précédente question parlementaire, vous aviez indiqué que le projet d'étude devait être terminé au cours du troisième trimestre 2009.

Monsieur le ministre, ce projet d'étude est-il achevé? Dans la négative, quand sera-t-il finalisé? Pourrait-on avoir un calendrier précis de l'évolution de cette étude?

**06.02 Tinne Van der Straeten** (Ecolo-Groen!): Mijnheer de minister, op 13 juli 2009 heeft de CREG haar studie 874, betreffende de behoefte aan aardgasvoorziening voor de jaren 2009-2020, gepubliceerd. Het is een studie waarvan de CREG zegt dat ze ze op eigen initiatief heeft gemaakt en ze motiveert dat onder andere omdat de studie volgens haar noodzakelijk is geworden, aangezien het laatste indicatief programma dateert van 2004 en de publicatie van een prospectieve studie aardgas uitblijft.

Het is niet de eerste keer dat we in deze commissie over de prospectieve studies debatteren. Op 2 juni heeft u, zoals collega George zei, in de commissie verklaard dat een ontwerp prospectieve studie gas klaar zou moeten zijn tegen het derde kwartaal van 2009.

De uiteindelijke studie zou dan pas klaar zijn in maart 2010, ruim na de oorspronkelijk voorziene datum in de gaswet, waar was ingeschreven de eerste 15<sup>de</sup> maart na de inwerkingtreding van het artikel. De wet van 1 juni 2005 heeft dat dan vastgelegd op 15 maart 2008, bij KB van 20 december 2007, een timing die nadien handig door u is gewijzigd, bij wet van 6 mei 2009 waar elke timing is verdwenen.

Hetzelfde geldt voor de prospectieve studie elektriciteit. Daar is wel een ontwerp, maar geen definitieve versie. Ook hier werd die oorspronkelijke timing niet gehaald en ook hier werd de datum handig gewijzigd bij wet van 6 mei 2009.

Beide prospectieve studies werden door Marc Verwilghen ingevoegd in de gas- en elektriciteitswet ter vervanging van de indicatieve programma's. Die waren aanvankelijk bedoeld als monitoringinstrument voor de kernuitstap. Als die vandaag bijna overal worden geschrapt, is het gemakkelijk om de monitoring voor de kernuitstap te schrappen.

Ook de betrokkenheid van de regulator bij de opmaak van die studies werd doorheen de diverse jaren gewijzigd. Het is schrijnend dat Gemix dan zelf vaststelt dat er een versterkte continue controle moet zijn van de energiemix binnen de bestaande instellingen die over voldoende menselijke en financiële middelen beschikken.

Mijn vraag is of het ontwerp van prospectieve studie aardgas klaar is, zoals gezegd op 2 juni? U heeft bij de bespreking van de wet van 6 mei 2009 in het Parlement verklaard dat die wet nog niet van toepassing is op de uitwerking van beide prospectieve studies, hoewel de wet wel in werking is getreden op 29 mei 2009.

Klopt het nog altijd dat het oude artikel 15/13 van de gaswet van toepassing is op de prospectieve studie Aardgas? Is het ontwerp voor advies aan de CREG bezorgd? Dat zou immers willen zeggen dat de CREG in deze nog steeds een adviesbevoegdheid heeft.

Het gewijzigde artikel 15/13 bepaalt dat de Koning de nadere regels bepaalt voor de uitwerking en de publicatie van de prospectieve studie. Is er een koninklijk besluit in de maak ter uitvoering van dit artikel dat ter wijziging moet zijn van het koninklijk besluit van 20 december 2007? Idem voor elektriciteit.

Is de timing van maart 2010 nog steeds haalbaar? Indien niet, waarom niet? Wanneer zou de prospectieve studie dan wel klaar zijn?

Voor de prospectieve studie Gas moeten we wachten tot maart 2010, ten vroegste. Op welke wijze zal u rekening houden met de vaststellingen van de CREG in studie 874, een studie die qua inhoud sterk overeenstemt met hoe de prospectieve studie er zou moeten uitzien?

Wanneer komt de definitieve prospectieve studie Elektriciteit?

Kunnen we ons deze ettelijke vragen in de toekomst niet besparen? Zou het bij nader inzien niet eenvoudiger zijn om beide prospectieve studies opnieuw onder de bevoegdheid van de CREG te laten vallen?

Het voorwerp van de prospectieve studies maakt immers deel uit van die zaken waarvoor de CREG bevoegd is, zij bezitten de expertise en ze werken blijkbaar sneller dan de directie Energie.

**06.03 Paul Magnette**, ministre: Le projet d'étude prospective gaz n'est pas achevé. L'étude initialisée l'année passée reste sous la coupe de l'ancienne loi gaz en fonction de quoi l'avis de la CREG sera requis. Dans la nouvelle réglementation, la CREG serait consultée, ce qui revient plus ou moins au même. La CREG peut en tout cas remettre un avis d'opportunité. Ces dispositions sont suffisamment claires dans la loi sans nécessité d'arrêté royal supplémentaire.

En terme de timing, mars 2010 est tenable pour le projet de l'étude mais compte tenu de la procédure d'incidence environnementale, un délai de 8 à 10 mois supplémentaires doit être prévu pour la publication finale. Tout comme pour l'étude prospective électricité c'est le projet d'étude qui est complet au niveau énergie sans le rapport d'incidence environnementale qui est soumis aux instances d'avis, à consultation publique et qui est l'aspect fondamental pour la réflexion sur la sécurité d'approvisionnement. C'est cela qui est le plus important.

Par accord écrit, il a été convenu que la CREG prêterait son concours et participerait activement au groupe de travail rédigeant cette étude. Ce qui a été fait.

La CREG a jugé opportun de publier de sa propre initiative son étude numérotée 974 reprenant le canevas global de l'étude prospective. Étant déjà publiée, elle sera intégrée après validation et vérification dans l'étude prospective proprement dite.

Quant à l'étude prospective électricité définitive, elle sera publiée dans le courant de l'année 2010. Elle est en cours d'incidence environnementale et nous avons déjà toutes les données de base.

Je plaide en faveur d'une coopération constructive et positive entre tous les acteurs institutionnels du paysage énergétique belge, dans le cadre de ces études prospectives, dans le respect des compétences et des missions de chacun.

Le régulateur a, bien entendu, un rôle à jouer dans le débat sur la sécurité d'approvisionnement énergétique, mais il ne doit pas totalement se substituer aux autres acteurs institutionnels que sont aussi la direction générale de l'Énergie, l'administration, et le Bureau fédéral du Plan.

La régulation des marchés du gaz et de l'électricité n'englobe pas toute la problématique de l'approvisionnement énergétique du pays. Il appartient aussi aux pouvoirs publics de s'assurer de cette sécurité d'approvisionnement, notamment aussi au gouvernement. La régulation en est un élément, certes, très important, lorsqu'on évoque notamment la problématique des investissements en réseaux de transport. Mais si le régulateur a un rôle, l'administration en a un également et l'un ne doit pas se substituer à l'autre.

**06.04 Tinne Van der Straeten** (Ecolo-Groen!): Mijnheer de minister, ik betreur de evolutie omtrent het instrument van de prospectieve studie, en vroeger het indicatief programma, en het daaropvolgend ontwikkelingsprogramma, want daarover gaat het uiteindelijk. Uiteindelijk is de bottom line de kwestie: wat is de vraag? Wat is het aanbod? Wat is de inschakeling van hernieuwbare energie? Welke investeringen zijn er nodig, ook als het gaat over netinfrastructuur en vervoersinfrastructuur?

Het is een monitoringinstrument dat er om tal van redenen nog altijd niet is. Ik denk dat het in ons aller belang is dat wij inderdaad, par respect pour chacun, zoeken naar de gemakkelijkste manier om die instrumenten er tijdig te hebben. Ze moeten dan ook nog eens elke vier jaar geüpdatet worden.

Als de CREG blijkbaar op korte termijn, zeer snel, een bevoorradingsstudie kan maken die volgens mij voor een groot stuk overeenkomt met wat noodzakelijk is in de prospectieve studie, dan denk ik voor ieders bestwil: laat de CREG die studie dan ook uitvoeren. De CREG heeft de financiële middelen en de menselijke middelen om dat te doen. De CREG heeft de expertise. Het is er, het kan worden gebruikt in discussies over bevoorradingszekerheid.

Als u de kerncentrales wil sluiten, of het maakt niet uit, dan is dat instrument er ten minste. Vandaag is het er niet. Ik pleit er dus voor dat de bevoegdheden met enige zin voor realisme worden herbekeken.

*Het incident is gesloten.  
L'incident est clos.*

*Président: Joseph George.  
Voorzitter: Joseph George.*

**07 Vraag van mevrouw Tinne Van der Straeten aan de minister van Klimaat en Energie over "het advies van de CREG met betrekking tot de bevoorradingszekerheid" (nr. 15958)**

**07 Question de Mme Tinne Van der Straeten au ministre du Climat et de l'Énergie sur "l'avis de la CREG concernant la sécurité d'approvisionnement" (n° 15958)**

**07.01 Tinne Van der Straeten** (Ecolo-Groen!): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de regering heeft beslist om de levensduur van de drie oudste kerncentrales in ons land met tien jaar te verlengen. Die beslissing wordt gemotiveerd door een probleem van bevoorradingszekerheid in 2015. Daarbij wordt het Gemix-rapport gebruikt als gezagsargument.

De wet met betrekking tot de geleidelijke uitstap uit de kernenergie voorziet dat in geval van bedreiging van de bevoorradingszekerheid de Koning de noodzakelijke maatregelen kan nemen. De wet stipuleert ook dat een voorafgaand advies van de CREG noodzakelijk is. Bij mijn weten werd de CREG niet gevraagd een advies te verstrekken met betrekking tot bevoorradingszekerheid.

Tijdens de hoorzitting van 20 oktober in het Parlement heeft de voorzitter van de CREG gesteld dat de gegevens in het Gemix-rapport geen officieel standpunt zijn van de CREG. Met andere woorden, de Gemix-studie kan niet worden gekwalificeerd als zijnde een advies van de CREG. Bovendien lijkt de CREG in haar studie 874 tot een andere bevinding te komen dan de Gemix-studie met betrekking tot de vervangingscapaciteit. Mijn vragen zijn de volgende.

Heeft u de CREG om een advies gevraagd met betrekking tot een mogelijke bedreiging van de bevoorradingszekerheid in het kader van de wet op de uitstap uit de kernenergie?

Kunt u bevestigen dat u om een advies zult verzoeken zoals uw kabinetschef heeft gezegd op de algemene raad van de CREG, in antwoord op een vraag van de milieubeweging?

Tegen wanneer wordt dat advies gevraagd?

Als u niet om een advies van de CREG zou verzoeken, wat is daarvoor dan de motivatie?

**07.02 Minister Paul Magonette:** Mijnheer de voorzitter, mevrouw van der Straeten, de beslissing om het openhouden van de drie oudste kerncentrales met tien jaar te verlengen, is op de aanbevelingen van de groep experts van Gemix gebaseerd. De CREG was in de groep experts vertegenwoordigd. Voorgaande studies van de CREG over het groeiende, chronische gebrek aan productiecapaciteit voor elektriciteit in België hebben eveneens tot basis van discussies binnen voornoemde groep gediend. Bijgevolg kan niet worden gesteld dat de CREG niet werd geraadpleegd.

De wet is echter formeel. De CREG moet worden geraadpleegd, wat wel degelijk zal gebeuren. Een advies zal waarschijnlijk ook aan de algemene raad van de CREG worden gevraagd, aangezien het, gelet op het belang van de kwestie, fundamenteel is dat alle, geïnteresseerde partijen zich kunnen uitdrukken.

Ik heb de CREG al aangeschreven.

**07.03 Tinne Van der Straeten** (Ecolo-Groen!): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord en voor het feit dat advies zal worden gevraagd aan de CREG.

*Het incident is gesloten.  
L'incident est clos.*

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 18.08 uur.  
La réunion publique de commission est levée à 18.08 heures.*